

ES SAC

REVISTA DE L'IES SA COLOMINA
COMISSIÓ DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA

JUNY DE 2023
SEGONA ÈPOCA
NÚM. 10

SOSTENIBILITAT
ECONOMIA,
SOCIETAT,
MEDI AMBIENT

ENERGIA
ASSEQUIBLE,
NO CONTAMINANT

"I ets forta com les coses que
pugen amb força,
la mar, els volcans,
els arbres,
la veritat."

Enric Casasses

QUÈ HI HA
DINS?

índex de continguts

- 01 Portada
- 02 Què hi ha dins?
- 03 Índex
- 04 Editorial
- 05 Racó del director
- 07 Manifest del Correllengua
- 08 Promoció XXI 2n batxillerat
- 10 Ser o no ser sostenible?
- 12 Articles
- 14 Cinema i sostenibilitat
- 15 Jardins verticals
- 17 Dia del centre
- 18 Aula Ueeco
- 19 Erasmus
- 21 Som sa Colomina
- 23 Som el que llegim
- 27 Novetats biblioteca
- 30 Entrevista Hal-9000
- 33 Cinema, IA i màquines
- 34 Manga, anime i societats del futur
- 35 Efemèrides literàries
- 36 Poesia
- 37 Cal·ligrames
- 39 100 anys de J.Vallverdú
- 41 El Chromebook
- 45 Articles
- 48 Tot això, abans, era camp
- 49 El teatre a l'IES sa Colomina
- 50 Textos teatrals
- 53 Música en català
- 54 Textos teatrals
- 57 Mi primer curso
- 59 Treu la llengua
- 60 Contraportada

04

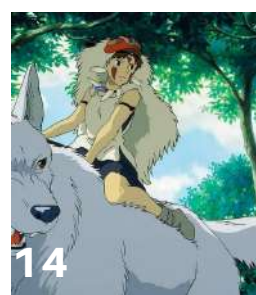
23

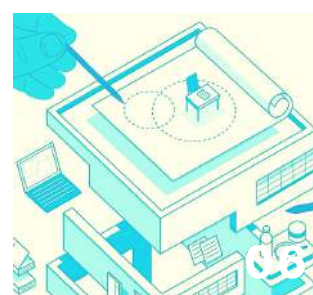
07

19

14

08

15

45

17

21

48

Disseny, maquetació i edició: Comissió de Normalització Lingüística.
IES sa Colomina, juny de 2023.

El número d'aquesta revista està dedicat a la sostenibilitat mediambiental, econòmica i social.

El nostre agraïment a totes les persones que han fet possible aquest ES SAC.

Jo fet un pom d'amor
estava entre elles
mirant que les que més
m'enamoraven,
eren de ton vell cos les
meravelles.

Sonet.

400
Rector de
Vallfogona

El nostre homenatge a Francesc Vicent Garcia, rector de Vallfogona i primer poeta barroc en llengua catalana, en el 400 aniversari de la seva mort.

HE HA BI'NYH
NO A LA GUERRA

L'editorial

SOSTENIBILITAT

Comissió de Normalització Lingüística

El número d'enguany de la revista el dedicam a la sostenibilitat mediambiental, econòmica i social. El **Termcat** (Centre de terminologia de la llengua catalana) la defineix com el «conjunt de polítiques destinades a fer compatible el creixement econòmic i la preservació de la biodiversitat i evitar, en darrer terme, la degradació de la biosfera provocada per l'acció humana.» Aquesta compatibilitat fa al·lusió a l'equilibri entre el que consumim i el que deixem per a les generacions futures, per poder dissenyar una societat més justa i respectuosa amb el que ens envolta.

D'una banda es busca que el creixement econòmic que es dugui a terme generi una riquesa equitativa, que no perjudiquen els recursos de la Terra; que es facin servir els recursos de la natura de manera racional i que es protegeixi el medi ambient, i que hi hagi un equilibri entre la població i la seva sostenibilitat, perquè tothom tingui una bona qualitat de vida, millor sanitat i educació, sempre de forma equitativa.

Aquests propòsits, sempre difícils, són particularment preocupants a Eivissa, segons les

dades del darrer informe de càrrega socioambiental de la Societat d'Història Natural de les Balears i de l'Observatori de Sostenibilitat d'Eivissa: la sobreexplotació del territori i de la massa d'aigua subterrània, la pressió humana i turística, la degradació de la biodiversitat, l'escassa energia renovable, la densitat de vehicles, la generació i recollida de residus, el consum d'energia i emissió de CO₂, el consum d'aigua i la seva depuració...

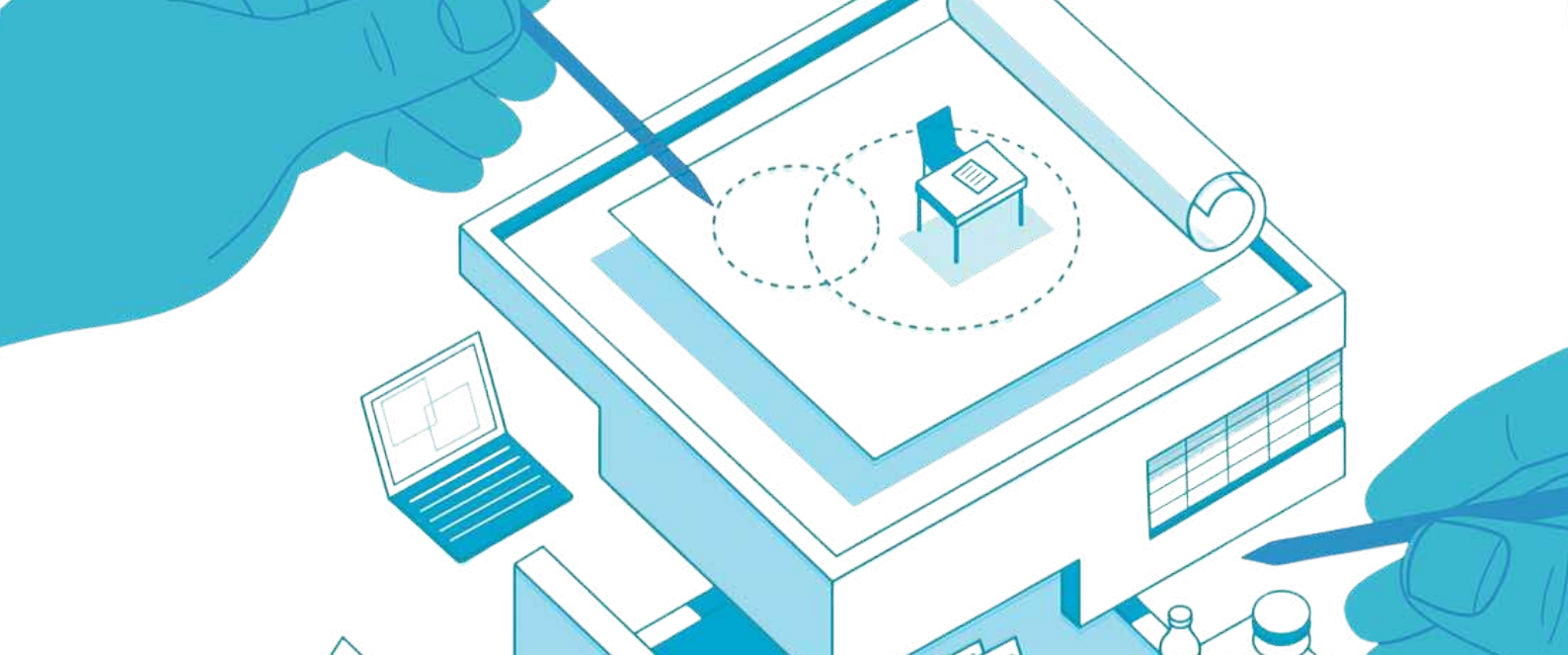
Un turisme sostenible i responsable, que sigui font de desenvolupament social i econòmic, és un dels grans reptes a la nostra illa. El foment d'aquest equilibri amb l'entorn hauria de millorar problemàtiques socials urgents com la de l'accés real a l'habitatge en condicions, la precarització i temporalitat laboral, problemàtica lligada a l'exclusió social (patida per un 20% de la població balear segons la Fundació de Foment d'Estudis Socials i de Sociologia Aplicada). L'educació és, sens dubte, un instrument poderós de canvi.

La gran premissa del pensament crític modern ens diu que educar és emancipar, que saber és poder, que el coneixement ens fa lliures, però tot això només serà efectiu i

real amb respecte i compromís. Ens cal exercir aquest coneixement per ser decisius, per millorar el nostre entorn i les persones que en formen part. Els petits canvis són poderosos. Tots aquests continguts són desenvolupats a sa Colomina a través dels 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) –objectius universals, integradors i ambiciosos– que guien la implementació de l'Agenda 2030 de les Nacions Unides per al Desenvolupament Sostenible, aprovada el 25 de setembre del 2015.

Les temàtiques que aborden van des de la pobresa, la fam, la pau, la salut, l'educació, les desigualtats, la inclusió, la prosperitat econòmica, la protecció del planeta, la lluita contra el canvi climàtic, les ciutats i els territoris, l'energia, el consum i la producció sostenibles i la governança.

Estimar el territori, la seva biodiversitat, la seva identitat cultural i lingüística és urgent si volem que les generacions futures tinguin un planeta on viure. Des de les aules del nostre institut, com a ciutadania informada, crítica i responsable.

El racó del director

PER JAVIER MORILLO

Ja hi tornam a ser. Ens trobem en la recta final del curs i arriba la nova edició de la nostra estimada revista, Es Sac. Així que toca compartir amb vosaltres algunes emocions i reflexions sobre el curs escolar i els reptes que se'ns hi presenten.

El curs 2023-2024 és el meu segon any al capdavant de l'IES sa Colomina, un any molt condicionat per l'aprovació de la nova llei educativa (LOMLOE) al desembre de l'any 2020, ja que els grans canvis que marca la llei han arribat a les aules de 1r ESO, 3r ESO i 1r Batxillerat. La nova estructura curricular, amb les propostes pedagògiques desenvolupades en situacions d'aprenentatge, criteris d'avaluació competencials, sabers bàsics, disseny universal de l'aprenentatge (DUA) i moltes altres coses, són canvis molt importants als quals el professorat, l'alumnat i les famílies han hagut d'adaptar-se sense el temps i la formació necessària per entendre tot el que això suposa. Si bé és una llei que posa l'èmfasi en la inclusió, l'equitat i la igualtat d'oportunitats per a tots i que pretén

millorar les competències del nostre alumnat, la seva implantació precipitada ha suposat una càrrega molt elevada de feina per al professorat i una manca d'enteniment per part de l'alumnat i les seves famílies. Malgrat això, he dir que els professionals que treballen a l'IES sa Colomina han demostrat una vegada més la seva capacitat d'adaptació als canvis i han tret tota la feina encomanada per les institucions educatives amb el major rigor i professionalitat possible i sempre pensant en donar el millor pels nostres alumnes.

A més, aquest ha estat el primer any complet sense COVID, hem llevat totalment les mascaretes, s'ha tornat a la tradicional estructura horària d'entrada a les 8:00, sortida a les 14:00 i un esplai de mitja hora per a tots a les 10:45. Tot això en un moment de màxima saturació de les aules, amb més de 800 alumnes i ràtios molt elevades que torna a posar de manifest la necessitat d'un altre institut al municipi d'Eivissa.

Per a poder funcionar correctament, hem pres moltes mesures preventives per millorar la convivència al centre; hem revisat les normes i el pla de convivència, s'ha habilitat un aula de convivència per gestionar els conflictes i imprevistos a qualsevol hora, hem prohibit l'ús dels mòbils en tot l'horari escolar, hem dinamitzat els patis amb activitats lúdiques i esportives, hem assignat tutories individualitzades, ens hem incorporat al programa PROA+ per poder oferir el PAE, avaluar barreres pedagògiques, tenir la figura de PTSC al centre, entre altres moltes coses.

També vull agrair la feina feta a la nova junta directiva de l'associació de famílies, que també va començar a funcionar el curs passat, i que enguany han estat molt actives per a organitzar activitats, donar suport, fer de pont entre el centre i les famílies i formar part activa del funcionament de l'institut. Una APIMA potent és una garantia per a poder millorar com a centre educatiu i donar resposta a la gran varietat de necessitats dels nostres alumnes.

Encara tenim molts de reptes per superar, però estic convençut que amb l'esforç de tothom i continuant amb la feina en equip, anirem avançant per fer de l'IES sa Colomina la casa de tots i totes els que formam part de la comunitat educativa.

Us desitjo un curs escolar exitós i ple d'aprenentatge, molta sort als alumnes de 2n de batxillerat a les PBAU i, als que deixareu sa Colomina el proper curs, que tingueu una vida plena d'encerts i alegries.

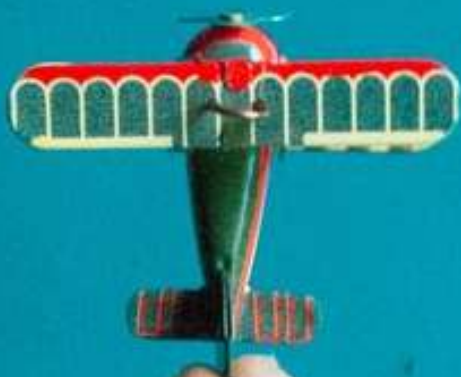
Abans d'acabar vull agrair el suport dels meus companys de feina, coordinadors de comissions, departaments, personal no docent i, de forma molt especial, al meu equip directiu. Sense tots vosaltres això no seria possible, sempre esteu donant el millor i demostreu cada dia que el que feu va molt més enllà d'una feina, és una vocació.

Javier Morillo Prats
Director de l'IES sa Colomina

”SOM EL QUE
FEM PER
CANVIAR EL
QUE SOM”

”MOLTA GENT
PETITA EN
LLOCS PETITS
FENT COSES
PETITES POT
CANVIAR EL
MÓN”.

EDUARDO
GALEANO
(1940-2015)

MANIFEST DEL CORRELENGUA

Text de Ferran
Garcia-Oliver

2022

El Correllellengua és una iniciativa popular que se celebra anualment en els territoris de parla catalana, amb l'objectiu de mostrar la vitalitat de la llengua catalana i fomentar-ne l'ús social.

Allà dalt, als peus de la serralada que mossèn Jacint Verdaguer immortalitzaria en versos eternament vibrants, allà dalt, als peus del Canigó, se sentiren els inicials balbuceigs de la llengua. I d'aquesta epifania i prodigi alhora ja en fa més de mil anys: arbre, casa, blat, dona, torrent... Eren com els balbuceigs d'un xiquet de bolquers que aprèn les primeres paraules de la mà de la mare i del pare: arbre, casa, blat, dona, torrent. La llengua encara no tenia nom ni tampoc els seus parlants, però creava lligams inèdits: ploraven i reien amb les mateixes paraules, sembraven i feien l'amor amb les mateixes paraules, enterraven els morts i construïen monestirs amb les mateixes paraules. La llengua els posà en la senda d'uns deures comuns, d'unes obligacions col·lectives i d'un destí compartit. Entorn de la llengua anava perfilant-se a poc a poc un «poble». I arribà el dia que a la llengua li posaren un nom: «català», i el poble va ser conegut amb el mateix nom.

Llengua i poble, en perfecta comunió, van créixer i assoliren una maduresa formidable. La llengua ressonava lliure pertot, de Perpinyà a Oriola i de Mequinensa a Alaior, sense que res ni ningú en privara l'ús: «són vers catalans e parlen del bell catalanesc del món», va dir Ramon Muntaner. Trobadors i joglars en feren cant melodiosos, mentre que Ausiàs Marc, el cavaller de Gandia, la va fer retrunyir com el rugit d'un volcà en erupció: «a temps he cor d'acer, e de carn e de fust». Més viva que mai, dins la llengua cabia tothom, els qui hi duïen anys i panys i els recentment immigrants a la recerca d'un futur. El català s'escoltava en tots els ports del Mediterrani, i a les corts d'Occident i dels sultanats àrabs arribaven cartes escrites pels nostres reis. Dos papes Borja, Calixt i Alexandre, dugueren la llengua fins a les estances del Vaticà.

Aquesta viva interna i externa va quedar brusquement interrompuda. La llengua continuava el seu curs alegre i desinhibit, però començà a acusar esquerdes, dubtes i dimissions incipients entre les elits, que anirien eixamplant-se i minvant la seguretat dels seus parlants. Quan el rei Borbó, amb la Nova Planta, va prohibir l'ús del català en l'àmbit públic, gairebé pronunciava una sentència de mort. Fora de l'administració, de la justícia, de l'escola i la universitat, la llengua reculava, es regionalitzava, agonitzava.

El miracle ha sigut salvar la llengua, salvar els mots.

Joan Fuster ens subministrà moltes de les raons per a la nostra tossuderia. Arreu dels Països Catalans l'hem recordat enguany, en el centenari del seu naixement. Ell ens va dir: «la llengua és la nostra nació», perquè és el marcador essencial de la identitat col·lectiva que agermana la gent de Catalunya, les Illes i el País Valencià. I, com fa mil anys al peu del Canigó, d'on baixa cada any aquesta flama que ens il·lumina, dins la llengua no hi sobra ningú, per raons ètniques, polítiques, socials o de gènere. A l'ombra de Fuster, sota la seua empena, hem avançat molt, però encara queda molt camí per recórrer, en un panorama inquietant de globalització i entronització d'idiomes dominants en els mitjans de comunicació i d'entreteniment de masses. Ara i ací ho proclamem de viva veu i sense vergonya, sense haver de demanar permisos: ho volem tot en la nostra llengua, en tots els àmbits de la vida. Les paraules ens retornen a un passat i projecten el futur: arbre, casa, blat, dona, torrent! I com deia el poeta de Sinera: «Que els pins volen terra lliure i els vents criden llibertat».

Visca la diversitat i visca el Correllellengua.

2n Batx.
PROMOCIO XXI

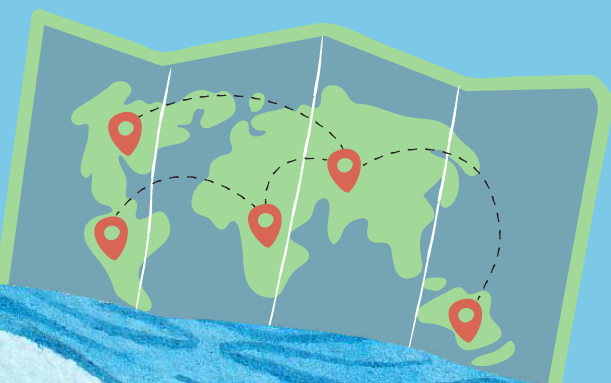
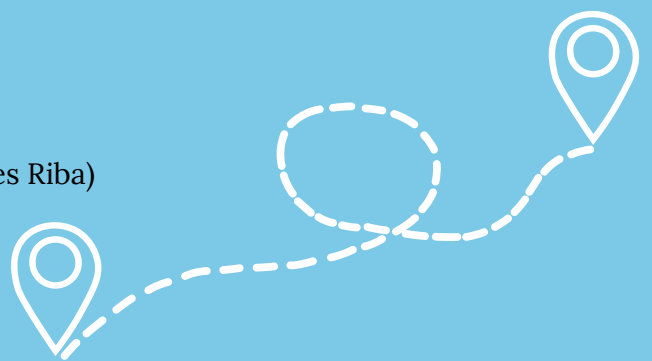
IES SA COLOMINA

Que siguin moltes les matinades d'estiu
que, amb quina delectança, amb quina joia!
entraràs en un port que els teus ulls ignoraven;
que et puguis aturar en mercats fenicis
i comprar-hi les bones coses que s'hi exhibeixen,
corals i nacres, mabres i banussos
i delicats perfums de tota mena:
tanta abundor com puguis de perfums delicats;
que vagis a ciutats d'Egipte, a moltes,
per aprendre i aprendre dels que saben.
Sempre tingues al cor la idea d'Ítaca.
Has d'arribar-hi, és el teu destí.
Però no forcis gens la travessia.
És preferible que duri molts anys
i que ja siguis vell quan fondegis a l'illa,
ric de tot el que hauràs guanyat fent el camí,
sense esperar que t'hagi de dar riqueses Ítaca.
Ítaca t'ha donat el bell viatge.
Sense ella no hauries pas sortit cap a fer-lo.
Res més no té que et pugui ja donar.
I si la trobes pobra, no és que Ítaca t'hagi enganyat.
Savi com bé t'has fet, amb tanta experiència,
ja hauràs pogut comprendre què volen dir les Ítaques.

Ἰθάκη / Ítaca (fragment)
Konstantinos P. Kavafis
(versió catalana per Carles Riba)

Ser o no ser SOSTENIBLE? Aquesta és la qüestió!

PER INÉS OLALLA. DEPARTAMENT DE BIOLOGIA I GEOLOGIA.

Primer de tot hauriem de saber que és exactament això de ser SOSTENIBLE. O millor, què és la SOSTENIBILITAT. I així, amb sort, al final d'aquest escrit podràs respondre a la qüestió de manera segura i amb les idees més clares.

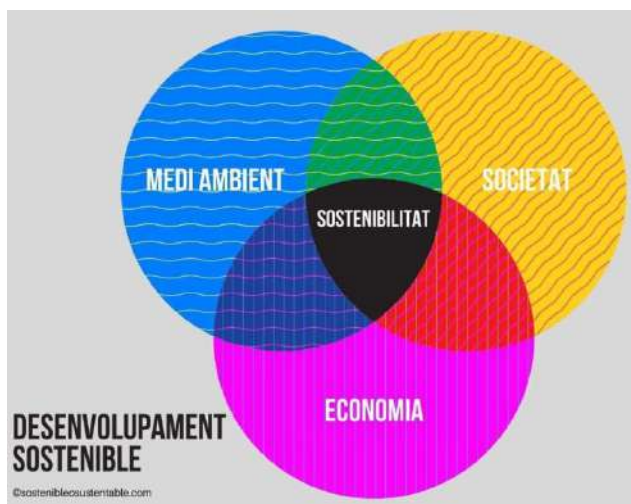
Som-hi!

Al **Termcat** es defineix **SOSTENIBILITAT** com el “conjunt de polítiques destinades a fer compatible el creixement econòmic i la preservació de la biodiversitat i evitar, en darrer terme, la degradació de la biosfera provocada per l'acció humana.”

Ho sento però no estic d'acord! la sostenibilitat és molt més que política i biodiversitat!

Pot ser has escoltat la definició de DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE com aquell que satisfà les necessitats actuals sense comprometre la capacitat de les generacions futures per satisfer les seves pròpies necessitats. (Concepte encunyat per primera vegada al 1987 al document anomenat «el nostre futur comú» o informe Brundtland)

El DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE pretén conciliar l'economia, amb la natura i la societat, cap a un mateix objectiu de prosperitat.

La SOSTENIBILITAT, doncs és l'equilibri entre la sostenibilitat social, la sostenibilitat econòmica i la sostenibilitat ambiental. És la intersecció dels tres factors: economia, societat i ambient. Per tant, és el mateix concepte que desenvolupament sostenible, és a dir, estem parlant del mateix.

La **sostenibilitat ambiental** es refereix a la capacitat de mantenir els aspectes biològics en la seva productivitat i diversitat al llarg del temps i, per tant, de preservar els recursos naturals de l'entorn.

La **sostenibilitat econòmica** es basa en les finances verdes per promoure el desenvolupament social i la millora ambiental.

La **sostenibilitat social** defensa l'equitat, la igualtat d'oportunitats, drets i qualitat de vida de les persones.

I ara els ODS?

Una mica d'història i origen sobre els ODS:

Al 1992 es va involucrar als municipis per generar aquest canvi cap a la sostenibilitat mitjançant entre d'altres la AL21 (Agenda Local 21) l'objectiu era aconseguir una societat més sostenible per al segle XXI.

En aquesta mateixa línia ara tenim els ODS que són els Objectius de Desenvolupament Sostenible la gran diferència entre ambdues és que mentres que la primera els objectius eren a nivell d'estat, els ODS són a nivell mundial i global, més enllà de cada territori per separat.

Els ODS, hereten part dels compromisos de la AL21, i van més enllà de la part mediambiental donant-li major pes a la part social i d'equitat.

Els compromisos i processos iniciats amb la AL21 serveixen doncs de suport per al desenvolupament de l'Agenda 2030 que inclou els ODS.

Cada un dels objectius conté un ventall de metes a assolir. Hi ha un total de 169 metes...quasi res!

Tots els Estats Membre de les Nacions Unides varen acordar assolir aquestes metes per transformar el nostre model de desenvolupament cap a un més sostenible per al benefici de les persones i el propi planeta.

Així, el ODS 17 és clau, es refereix a la necessitat d'una cooperació i una associació efectiva entre diferents actors a nivell global, incloent-hi governs, sector privat, sector empresarial, societat civil, entre d'altres, per abordar els desafiaments del desenvolupament sostenible. L'objectiu és impulsar l'acció conjunta i coordinada per assolir el desenvolupament sostenible a tot el món.

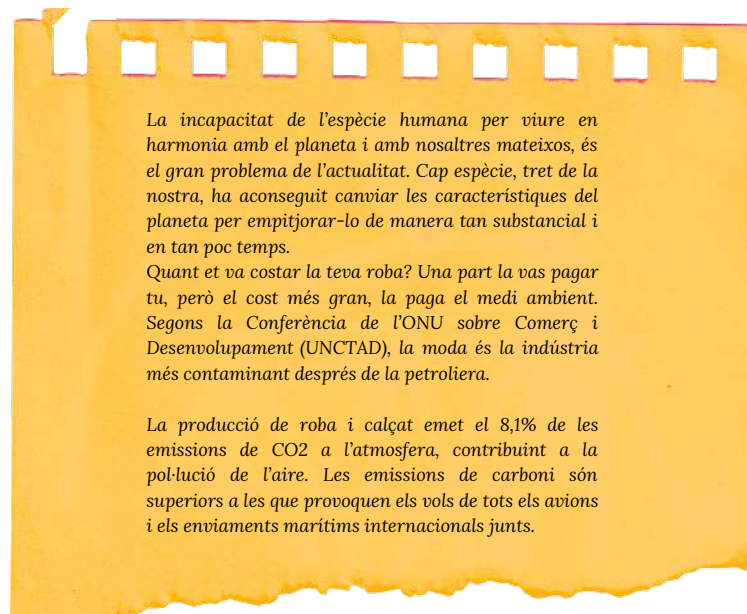
I jo...soc sostenible?

A continuació es mostren accions que es consideren o no sostenibles (Si fas 3 o més accions de la primera columna....No!)

NO SOSTENIBLE	SOSTENIBLE
ECONOMIA LINEAL "COMPRAR, LLENÇAR, COMPRAR" CREIXEMENT ECONÒMIC DEPRADOR	ECONOMIA CIRCULAR (ELS PRODUCTES ES REPAREN, ES REUTILITZEN O RECICLEN AL FINAL DE LA SEVA VIDA ÚTIL)
OBSOLESCÈNCIA PROGRAMADA. APARELLS AMB UNA DATA DE CADUCITAT	ALLARGAESCÈNCIA=OBSCOLESCÈNCIA SOSTENIBLE. MATERIALS D'ALTA QUALITAT I RESISTENTS, EL DISSENY PERMET LA REPARACIÓ I EL REEMPLAÇAMENT DE PECES
FER SERVIR EL COTXE PER A DISTÀNCIES CURTES.	COTXES ELÈCTRICS, HÍBRIDS. COMPARTIR COTXE. FER SERVIR TRANSPORT PÚBLIC I LA BICI PER A DISTÀNCIES CURTES. CAMINAR.
AIRE CONDICIONAT A TOTES HORES PERQUÈ O TENIM CALOR O TENIM FRED	CASES BIOCLIMÀTIQUES. ADAPTAR LA ROBA AL TEMPS. A.C SEMPRE ENTRE 21 I 24 °C (21° A L'HIVERN/24° A L'ESTIU) TANCAR PORTES I FINESTRES

COMPRAR ROBA NOVA CADA TEMPORADA	COMPRAR ROBA ECOLÒGICA I DE SEGONA MÀ. ROBA CIRCULAR.
COMPRAR NOMÉS A LES GRANS MULTINACIONALS.	COMPRAR PRODUCTES A LES BOTIGUES DE BARRI I DE COMERÇ JUST
FALTA D'ACCÉS A L'EDUCACIÓ	REALITZAR TASQUES DE DIVULGACIÓ: APROFITAR PREMSA, INTERNET, VÍDEO, MATERIAL ESCOLAR....REVISTA ES SAC!
NO RESPECTAR ELS DRETS HUMANS	RESPECTAR I FER RESPECTAR ELS DRETS HUMANS I DENUNCIAR QUALSEVOL DISCRIMINACIÓ ÈTNICA, SOCIAL I DE GÈNERE.

Com saps tota acció té la seva conseqüència. I en aquest cas la conseqüència és per a nosaltres... sense planeta no tenim on viure! La naturalesa no ens necessita però nosaltres a ella sí. Ara pensa amb tot el que has llegit....ser o no ser SOSTENIBLE? Perquè tothom pugui tenir un futur... Ser SOSTENIBLE! Sense dubte! ;)

PER SABER-NE MÉS

El mar no sempre té un color blau

per Nur Gómez. 1r BATX A

L'11 de juliol del 2007, les costes de la nostra illa varen quedar impregnades amb més de 150 tones de fuel del vaixell de càrrega Don Pedro, afectant principalment a ses platges de Talamanca, ses Figueretes i Platja d'en Bossa, fent perillar el parc natural de Ses Salines. Així bé, amb el recent incident del *Prestige* a la memòria, Salvament Marítim va actuar amb rapidesa, encenen totes les alarmes, evitant una tragèdia molt major per al nostre mar.

Aquest només és un exemple més dels desastres mediambientals que es produeixen al nostre planeta, a causa del vessament de petroli al mar, formant a la superfície de l'aigua una pel·lícula de químics, les marees negres. Les conseqüències d'aquests abocaments són devastadores, tant per a la fauna com per a la flora, marina i terrestre. L'impacte ambiental immediat sobre el nostre medi ambient és la contaminació, ja que s'expandeix, afectant els organismes marins, els quals moren o cauen malalts deguts a la gran toxicitat dels químics.

Aquest desastre produeix una carència en l'oxigenació de l'aigua, afectant els éssers vius, tant marins com terrestres; desestabilitza la flotabilitat i produeix la pèrdua del poder termo aïllant dels animals, a causa de la impregnació del fuel a les plomes i el pèl. A més a més, el fuel es pot desplaçar fins a la costa, i afectar a la fauna i flora terrestre. Però no només té un efecte perjudicial a curt temps, sinó que si el petroli no és correctament eliminat, pot romandre-hi anys, afectant inclús a la població humana que resideixi prop de la marea negra, tant en l'àmbit de la salut, com econòmic, pel fet que pot infiltrar-se al sòl i impedir que la terra pugui ser conreada.

Així doncs, s'ha d'augmentar la seguretat mentre es transporta el petroli i aplicar normes més estrictes sobre la construcció d'oleoductes. Ara bé, malgrat totes les normes i restriccions, mai es pot afirmar al cent per cent que no hi hagi abocaments, així doncs, quan es produeixin, s'ha d'extremar la rapidesa de la limpidesa, perquè al final, no hem d'oblidar que el mar i els oceans són els pulmons del nostre planeta, i conservar la seva biodiversitat és obligació de tots.

Per què cada **estiu** fa més calor? Què podem fer al respecte?

per **Martín Lapeña**

És una realitat: cada estiu, de forma general, fa més calor. Però, per què és això? Probablement ja sapigüeu la resposta i, és que, els científics es porten fent aquesta qüestió des de mitjans del segle XX, anomenant al fenomen escalfament global. Aquesta és una de les causes del canvi climàtic, derivada en gran manera de l'activitat humana, causada majoritàriament pels gasos d'efecte hivernacle, els quals augmenten la temperatura mitjana de tot el planeta Terra.

I, què podem fer nosaltres respecte d'aquest escalfament global? El primer seria eliminar (o almenys, reduir) la producció de gasos d'efecte hivernacle.

Algunes mesures que podem portar a terme per aconseguir-ho són:

- Utilitzar menys els vehicles personals que funcionen amb combustibles fòssils; optar pel transport públic.
- Consumir menys carn (probablement una de les indústries més contaminants)
- Intentar reduir el consum d'energia elèctrica

D'acord... Però, l'escalfament global ja està aquí! Què podem fer per adaptar-nos a aquesta nova situació? Com ens podem protegir del sol? A l'hivern, el sol no suposa un gran perill (encara que els dermatòlegs recomanen l'ús de crema solar a la cara, per evitar l'envelliment) si no anam a exposar-nos diverses hores. De fet, l'ús de crema pot interferir en la producció de vitamina D en aquesta època de l'any. En canvi, en altres estacions de l'any i, especialment a l'estiu, l'índex UV pot arribar a valors molt alts, on és obligatori l'ús de mesures si no volem danyar la nostra pell (i evitar l'envelliment precoç). Algunes d'aquestes mesures són:

- Utilitzar crema solar de factor 30 o superior
- Evitar el sol en hores punta (normalment de 12 a 17)
- Protegir-nos amb robes (encara que la calor ho pot complicar)
- Evitar les robes de colors foscos en dies calorosos

La **moda** *low-cost*, té algun impacte sobre la natura?

per **Raúl Bustamante. 1r BATX A**

Molts de nosaltres, comprem en pàgines web o en botigues que venen els seus productes a preus sorprenentment baixos i, encara que a simple vista sembla una molt bona oferta, també hem de saber el que implica comprar aquests productes per al medi ambient.

En general, tots aquests productes, tenen un gran impacte negatiu en la naturalesa encara que molts de nosaltres no ens adonem o no ens vulguem adonar dels perjudicis que produeix la fabricació d'aquests productes "low-cost". Per exemple, per a reduir els costos de producció, moltes marques de moda "low-cost" utilitzen materials sintètics, com el polièster, que es deriven del petroli i són altament contaminants durant el seu procés de producció.

En conclusió, la moda low-cost pot tenir un impacte negatiu en la naturalesa a través del consum excessiu, l'ús de materials sintètics contaminants, etc. Per això, és important que els consumidors siguin conscients d'aquests impactes i busquin alternatives més sostenibles, com la moda ètica, la moda de segona mà o el consum responsable, per a reduir l'impacte ambiental de la moda.

Cinema i sostenibilitat

Saps el títol de la pel·lícula?

1

Dian Fossey arriba a Àfrica per pensar sobre una espècie en perill d'extinció: el goril·la de muntanya. Aviat queda fascinada per la vida d'aquests animals, als quals no tem acostar-se per estudiar el seu comportament. Amb la voluntat de protegir l'espècie, la doctora Fossey tindrà seriosos problemes amb les autoritats i els caçadors furtius, que venen les cries als zoològics i maten els adults per a la fabricació de souvenirs.

2

La història d'una al·lota criada per llops combina amb mestria la tradició cultural i mitològica nipona amb un potent missatge ecologista, tocs de violència i alguns detalls romàntics. Una bellíssima i complexa faula èpica que et submergeix en l'eterna lluita entre el bé i el mal.

3

Ambientada l'any 2154, narra els esdeveniments que tenen lloc a Pandora, una lluna del sistema estel·lar Alfa del Centaure, habitada per indígenes humanoides, els na'vi, amb qui els colons humans que es dediquen a la mineria estan en conflicte per les reserves d'un mineral molt valuós. Els na'vi es resisteixen a l'expansió dels colons, que posa en perill la seva existència i l'ecosistema de tot el satèl·lit.

4

Aquesta complexa història de ciència-ficció transcorre en el planeta Arrakis, lloc en el qual l'aigua és el bé més preuat. Les aventures que viu l'adolescent protagonista reflecteixen la importància de comprometre's amb l'entorn.

5

Després de la Guerra de Secessió i en plena colonització de l'Oest, el desencantat tinent John J. Dunbar es dirigeix a un llunyà lloc fronterer que ha estat abandonat pels soldats. La seva solitud ho impulsa a entrar en contacte amb els indis sioux. A poc a poc, entre Dunbar i els sioux s'estableix una relació de respecte i admiració mútua.

6

Un prestigiós explorador rus es topa amb un pintoresc personatge de la taiga siberiana que l'endinsa en els secrets de la naturalesa i en l'harmonia que s'ha d'entaular amb ella.

Respostes: Gorilles en la botra (1), La princesa Mononoke (2), Avatar (3), Dune (4), Ballant amb llops (5), Dersu Uzala (6)

Jardins verticals

HA ARRIBAT LA PRIMAVERA

Amb l'arribada d'aquesta estació , l'institut Sa Colomina ha pensat de crear uns jardins de senzilla confecció on els alumnes poguessin participar en la seva elaboració.

Un any més, l'institut Sa Colomina, mitjançant la Comissió de Medi Ambient del Centre , ha posat en marxa la iniciativa de crear un jardí vertical als murs del pati .

Els alumnes de 2n d'ESO, els vertaders protagonistes.

La idea ha pogut portar-se a terme gràcies a l'alumnat del centre que ha col·laborat en la seva creació des de la base.

Com s'ha fet?

En un determinat moment, sorgí la idea de crear un jardí vertical en el nostre institut; a semblança d'iniciatives similars d'altres centres educatius.

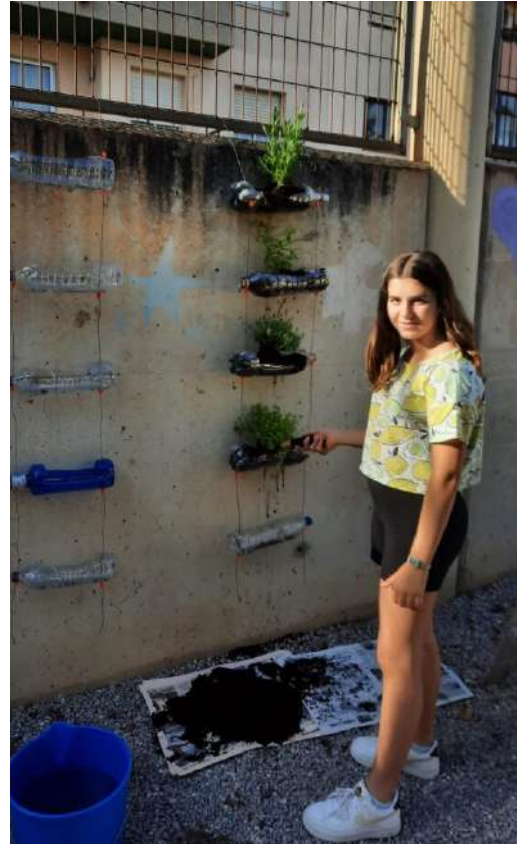
Coordinats per la Comissió de Medi Ambient, diferents departaments i tutors de l'institut s'implicaren en la iniciativa.

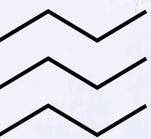
Els alumnes han confeccionat, com a projecte de l'assignatura de Tecnologia, l'entramat que contindrà les plantes, tenint en compte el drenatge, la subjecció de la terra, mesures...

Quant a les plantes sembrades, s'han elegit espècies mediterrànies i d'altres que aferressin fàcilment, poguessin tenir un caire educatiu i a la vegada alegrassin les parets dels murs on s'han decidit localitzar.

Els resultats s'observen a les diferents fotografies que hi afegim. Què us semblen?

Feim sa Colomina

DIA DEL CENTRE

Aula UEECO

Pablo, Lucía, Pau, Maria, Leandro, Inés i Lucas són els alumnes de l'aula UEECO.

Fan de tot, tant excursions com cultivar un hort, en el que planten tomàtigs, lletugues, cols... També són els encarregats de la decoració, juntament amb els alumnes de l'optativa de Cooperació i Serveis a la Comunitat. Entre algunes de les seves assignatures preferides han destacat les matemàtiques i les arts plàstiques.

A part, fan altres tipus d'activitats com per exemple jugar a jocs de taula, fer karaoke, tallers de cuina, veure pel·lícules o representar obres de teatre.

A l'hora del pati gaudeixen principalment de jugar amb la corda, al "pollito inglés", i a fet i amagar.

Algunes de les principals raons per les que venen a l'institut, són perquè els encanten els exàmens i passar temps amb els seus amics.

També els encanta tenir cura del medi ambient; per això gran part de la decoració està feta de materials reciclats, com per exemple: llaunes de refresc, ampolles d'aigua o fins i tot cartrons de paper de vàter. Són uns màquines!

Els alumnes de l'aula UEECO van participar al segon trimestre en un taller de Teatre.

La diversió estava assegurada, però el talent d'aquests joves actors i actrius va superar totes les expectatives!

per Vega Ramon Fernández

Erasmus+

Mobilitats ERASMUS

Aquest curs hem tingut en marxa 3 projectes: 1 KA229 CER i 2 KA121 SCH.

Projecte KA229 “CER”, el Centre Coordinador és Alemanya i també participen Itàlia, Portugal, Estònia i nosaltres.

Projectes KA121 SCH, s'han realitzat Job shadowings Mobilitats de Job shadowing (Aprentatge per observació):

GRÈCIA (Edessa) del 17 al 21 d'octubre (2 professores) KA121 2021

ITÀLIA (Palerm) del 24 al 28 d'octubre (1 professor) KA121 2021

POLÒNIA (Poznan) del 23 al 27 de gener (2 professors) KA121 2022

ITÀLIA (Mòdena) del 6 al 10 de febrer (2 professores) KA121 2022

HONGRIA (Budapest) del 13 al 17 de febrer (2 professores) KA121 2022

SÈRBIA (Becej) del 13 al 17 de març (2 professores) KA121 2022

ALEMANYA (Biberach) del 22 al 26 de maig (2 professores) KA121 2022

Job shadowing rebuts:

Del 17 al 21 d'octubre 3 professors de Becej (SÈRBIA)

Del 13 al 17 de març 2 professores de Budapest (HONGRIA) i 2 professors de Biberach (ALEMANYA)

Mobilitats d'intercanvi d'alumnes:

ESTÒNIA (Tallinn) del 2 al 7 d'octubre (6 alumnes i 3 professors) KA229 (CER)

Mobilitat d'intercanvi d'alumnes rebuda:

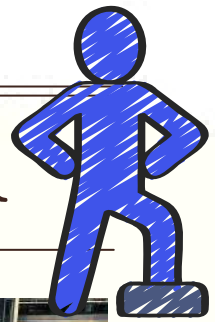
Del 13 al 17 de març vàrem rebre 8 professors/es i 25 alumnes Biberach (ALEMANYA), Florència (ITÀLIA), Lagos (PORTUGAL) i Tallinn (ESTÒNIA)

Reunió de Coordinació

ALEMANYA (Biberach) del 8 al 10 de desembre (1 professora) KA229 (CER)

SOM SA COLOMINA

CREATIUS

Quina és la teva obra d'art favorita? Mural col·laboratiu realitzat pels alumnes d'Educació Plàstica, Dibuix Tècnic i Dibuix Artístic.

Avui, 30 de gener, es commemora el dia Mundial de la Pau i ho celebrem amb els nostres millors desitjos.

Aquesta és la segona vegada que el nostre centre participa en el concurs de RETOTECH, fundació ENDESA. És un concurs a nivell nacional on participen més de 200 centres. Enguany participem amb "la màquina de la veritat".

COMPROMESOS

SOLIDARIS I RESPONSABLES

Com cada any, l'alumnat de 1r de batxillerat ha organitzat la cursa solidària **Save The children** per 19è any consecutiu.

L'esdeveniment ha tingut molt d'èxit de participació i recaptació, i s'han recollit més de 700€.

INNOVADORS

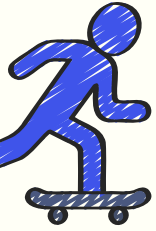
Els passats 8 i 9 de maig el nostre alumne Joan Escandell Marí va participar als BalearSkill 2023 en l'apartat d'Administració de Sistemes en Xarxa que es celebrà al CIPF Pau Casesnoves i aconseguí una meritoria segona plaça. Enhorabona Joan!

Tot un èxit el Mercadet Solidari, la xocolatada i el concert de Nadal...El nostre agraïment a les nostres companyes de l'aula UEECO, Pili i Eva per la seva implicació.

La campanya de donació de sang a l'IES sa Colomina, tot un èxit!!! Gràcies a totes les persones que hi han participat!

SA COLOMINA TÉ TALENT

SAVIS

Premi individual Concurscat,
Concurs de Llengua i Cultura:

- Alejandro Lysander Delgado i José Agustín Riccioni, 4t A.

Premi col·lectiu, Concurscat:
4t B

ARTISTES

SA COLOMINA TÉ TALENT

- Andreu Aranda, 3r B.
- Premi Aula UECCO.

SOM EQUIP

GIMCANA:

- Equip A (Leticia Ortega, Kira Matviienko, Maria Dengra, Núria Cardona).

MATEMÀTICS

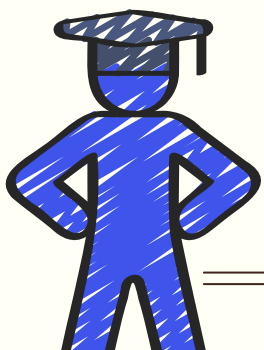
PROVES CANGUR

Les tres millors puntuacions de 1r d'ESO són:

- Michelle Rosental, 1r E.
- Claudia Pérez, 1r E.
- Hugo Domínguez, 1r F.

Les tres millors puntuacions de 2n d'ESO són:

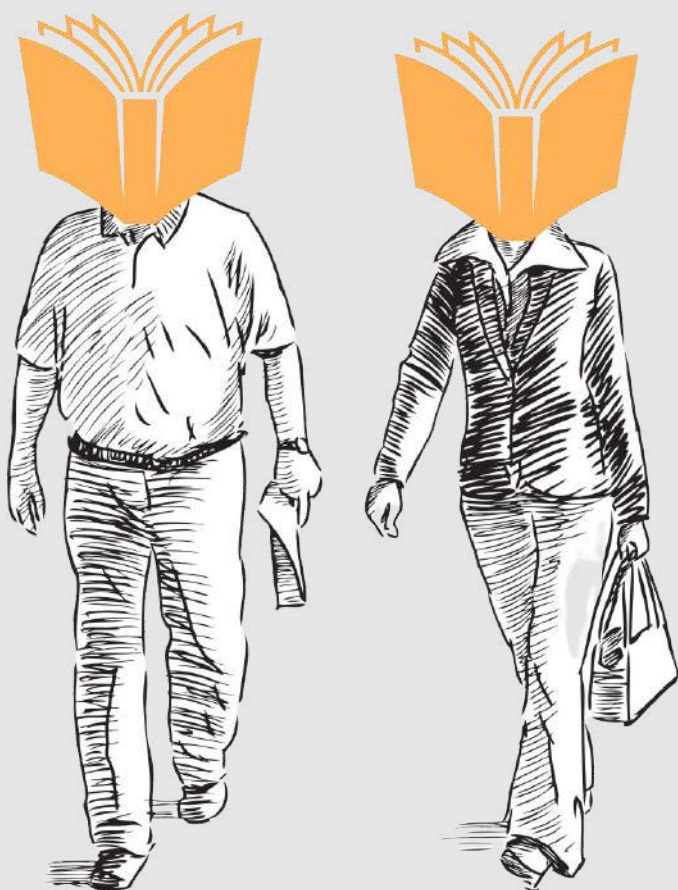
- Daniela Sansano, 2n G.
- Júlia Aguilera, 2n A.
- Anahi Morena, 2n G.

Darrer llibre llegit? Llibre favorit?

som el que llegim

per ES SAC

El darrer llibre que he llegit és "**Gener de sang**" d'Alan Parks. És el primer d'una saga. Va caure a les meves mans el darrer llibre, "Els morts d'abril", el vaig llegir i com que me va enganxar vaig decidir llegir tota la saga. Ara ja he començat el segon.

Un llibre que sempre tenc a mà és el de Flora il·lustrada de Mallorca. Tot i el títol, la majoria són plantes que trobam a les Balears. Té uns dibuixos científics molt polits i m'ajuden molt a identificar plantes quan vaig a passejar.

Un llibre que me va marcar va ser "**Primavera silenciosa**" de Rachel Carson. Es va publicar el 1962 i ja parlava dels perills pel medi ambient i la salut per la utilització de pesticides. A mi me va dur de cap a investigar més sobre el tema i a caure en el món de l'agricultura ecològica. Va marcar la meva carrera professional durant uns anys i la meva filosofia de vida per sempre.

Margalida Colombàs
Departament de Biologia i Geologia

"**Esperando el diluvio**", de Dolores Redondo. Potser a l'inici pot semblar un poc lent i massa descriptiu, però finalment és un llibre molt interessant de llegir ja que fa replantejar-nos aspectes molt interessants sobre el sentit de la vida i de la mort. Pels adolescents el veig massa intens.

"**Los pilares de la tierra**", de Ken Follet. Per mi va ser un llibre que va fer que m'interessàs la història per primera vegada i la veies d'una manera diferents a com me l'havien explicada fins el moment.

Carolina Torres
Departament d'Educació Física

LECTURES I DIES

El darrer llibre llegit ha estat "**La caiguda**", de l'escriptor i filòsof Albert Camus, editat per Raig Verd. El protagonista, que només pensa en si mateix, presència un dia un fet que li farà replantejar-se tota la vida viscuda fins aleshores: una al·lota es llença a les aigües del Sena per suïcidar-se, i ell no fa res per impedir-ho. Una novel·la breu, intensa i brillant sobre la condició humana.

I el que he acabat de començar: "**Dune**", de Frank Herbert, en una cuidadíssima edició de Duna Llibres. Una de les millors novel·les de ciència-ficció de tots els temps!

Un llibre important en la meua biografia ha estat "**Nosaltres els valencians**", llegit per curiositat quan anava a l'institut. L'assaig de Joan Fuster em va marcar i definir identitat i idees polítiques en un moment fonamental de formació. L'autor i tota la seva obra m'han acompanyat des d'aleshores.

Josep Sendra
Departament de Llengua i Literatura
Catalanes.

"**Por si las voces vuelven**", d'Ángel Martín, i la Trilogia de Baztan: "**El guardián invisible**", "**Legado en los huesos**" i "**Ofrenda a la tormenta**", de Dolores Redondo.

Es tracta d'uns llibres plens de tensió, investigació i localitzats a un dels indrets més polits d'Euskadi.

Inés Olalla
Departament de Biologia i Geologia.

Sidi, de Arturo Pérez Reverte. No lo he acabado pero me encanta. Lo recomendaría porque trata la historia del Cid desde una perspectiva interna, con una prosa que te engancha y te mantiene en vilo. Mezcla la leyenda, la historia y la aventura. Muy recomendable para filólogos y aquellos a los que les guste la literatura.

El ingenioso hidalgo Don Quijote de la Mancha. Lo amo. No solo me ha marcado el alma, sino también la piel y mi carrera profesional. Es una lección de vida, además de una obra maestra. Es de esos libros para los que las palabras para explicar lo que significa para mí, no bastan...

Verónica Ribas
Departament de Llengua castellana i Literatura

El darrer llibre que he llegit: "**El cuco de cristal**", de Javier Castillo.

Un dels llibres favorits: "**Las voces del desierto**", de Marlo Morgan. És un llibre basat en una història real que em va impactar molt per la forma de vida d'una tribu d'aborígens australians que encara existeix.

Javier Morillo Prats
Director de l'IES sa Colomina

"**Les ciutats invisibles**" d'Italo Calvino. És un llibre diferent a tots els que havia llegit fins llavors, fet de vinyetes de ciutats. Les descripcions d'aquestes ciutats són increïblement imaginatives, però molt sovint s'hi troben elements que ens diuen alguna cosa dels llocs en els quals vivim nosaltres. I d'aquesta manera, acabem mirant amb nous ulls el nostre lloc de residència, en aquest la nostra illa, Eivissa. A més a més, aquest llibre té una de les millors frases finals que he llegit mai. No faré "spoilers"!

El meu llibre preferit és "**The Great Gatsby**" de Francis Scott Fitzgerald. No sé ni quantes vegades l'he llegit. La primera vegada que el vaig llegir em va fascinar com a història d'amor i de desig, i també pel llenguatge tan poètic que emprava l'autor en les descripcions dels ambients i dels personatges. Però en cadascuna de les posteriors lectures he anat descobrint nous elements que han anat enriquint i fent més complexa la trama. Tant és així que avui en dia el llegesc, entre d'altres coses, com una gran metàfora del somni americà.

D'altra banda, tot i que està ambientat a la Nova York de fa un segle, les imatges de luxe, riquesa i ostentació que hi apareixen em fan pensar moltes vegades en la nostra illa.

Patrizio Pietro Albanese
Departament de Llengües Estrangeres

LECTURES I DIES

El llibre que estic llegint actualment es titula **"La sombra de Goya"**, el primer llibre de l'eivissenca Matilde Lladó, i està molt bé.

El llibre que recomano a tothom és **"Mil soles espléndidos"** de Khaled Hosseini. És duret, però molt interessant. La història se situa a l'Afganistan.

Una altra recomanació, "El abanico de seda" de Lisa See. Em va agradar molt.

Carmen Fernández

Departament d'Educació Física

El darrer llibre llegit que recomanaria: **"Ilíada"**, d'Homer. El vaig tornar a llegir durant la meva estada estiuenca a Ítaca, em fascina la seva tècnica narrativa i em transporta a una època que m'interessa molt, en què hi ha una frontera boirosa entre els mites i la història. Aquest llibre, juntament amb altres clàssics hel·lens, ha alimentat durant anys la meva afició per la cultura clàssica i m'ha portat a fer múltiples viatges per Turquia i Grècia.

Llibre favorit: **"Días y noches de amor y de guerra"**, d'Eduardo Galeano. El vaig llegir quan tenia trenta anys i em va impactar profundament. És un llibre dur i alhora poètic, en què Galeano va bolcar les seves sensacions i experiències dels anys de dissidència i dictadures al Con Sud. Jo en aquell moment era tècnic d'una empresa i un dia, llegint aquest llibre en una platja, vaig decidir canviar de feina i fer-me professor.

Albert Prats

Departament de Matemàtiques

Un dels últims llibres que he llegit ha estat **"El italiano"** d'Arturo Pérez Reverte. M'agraden les novel·les amb una base històrica i aquesta combina amb gran habilitat les dues coses: història i ficció. A més narra, esmentant freqüentment fonts orals i escrites, un fet històric (En els anys 1942 i 1943, durant la Segona Guerra Mundial, busos de combat italians van enfonsar o van danyar catorze vaixells aliats a Gibraltar i la badia d'Algesires) que desconeixia i per això, m'ha resultat més interessant. La narrativa resulta elegant i amena.

Illo tempore vaig llegir un llibre breu, però vehement, de ficció filosòfica presentada en forma epistolar on la protagonista, Flòria Emilia (concupina de Sant Agustí d'Hipona), fa una dura crítica a l'Església catòlica. **"Vita Brevis"** de Jostein Gaarder tracta magistralment el tema de l'amor humà (plaer carnal) i l'amor diví.

Flòria és "una dona que reivindica l'amor a la vida per sobre de tot, fins i tot de Déu".

Isabel García

Departament de Clàssiques

Recomanaria la saga literària, de caràcter romàntic, ambientada a l'Anglaterra de principis del segle XIX de la família Bridgerton escrita per Julia Quinn. Consta de vuit llibres, de fàcil lectura, on trobarem històries de set germans relacionades, sobretot, amb els camins tortuosos de l'amor, amb la societat i la vida quotidiana d'aquell moment. A més l'autora, li dona un ritme àgil, sense moltes divagacions i despertant la curiositat dels lectors i lectores, respecte a les experiències del dia a dia de tots els integrants de la família. Algunes dades curioses són, per exemple, que els germans tenen el seu nom seguint l'ordre alfabètic i que han

qualificat a l'autora d'aquesta saga com la "nova Jane Austen" d'Orgull i Prejudici.

Per tant, si t'agrada llegir aquest tipus de gènere literari no pots quedar-te sense llegir-lo, et prometo que t'atraparà com una teranyina!!!

El meu llibre favorit és **"L'infinit dins un jonc"**. La invenció dels llibres en el món antic", d'Irene Vallejo. Es tracta d'un assaig on l'autora fa un recorregut històric d'aquest material que ha donat pas a la possibilitat que les paraules poguessin estar recollides en un sol artefacte viatjant per l'espai i el temps, és a dir, donar-li la importància que mereix el llibre com a tal. A més, és un exemplar on hi ha multitud de viatges en la qual s'uneix les obres clàssiques de tot el món amb les més contemporànies.

Des del meu punt de vista, té una escriptura que ajuda a entendre la història del llibre amb un to familiar i amb un llenguatge fàcil i entenedor per a tota mena de lector. Per altra banda, demostra que un assaig no té per què ser un llibre avorrit, tot el contrari, t'invita a seguir cada passa de l'evolució d'aquest objecte tan comú i, a vegades, poc apreciat. És allò que millor he llegit fins ara, ja que destaca la seva qualitat per tot arreu.

Carol Sánchez

Departament de Llengua i Literatura Catalanes

LECTURES I DIES

El darrer llibre llegir és "**Las cosas que perdimos en el fuego**", de l'escriptora argentina Mariana Enríquez. Són relats de terror però amb un rerefons social. Tracta temes com la violència de gènere, la pobresa, etc.

Llibre favorit: "**La plaça del Diamant**", de Mercè Rodoreda. És una de les millors novel·les del segle XX. El recoman perquè tot i ser narrativa, és pura poesia. La construcció dels personatges femenins és magistral, especialment el personatge de na Colometa, la protagonista, marcada per la duresa de l'època històrica que li va tocar viure i que es reflecteix al llibre de manera extraordinària.

Irene Jové
Departament de Llengua i Literatura Catalanes

"**Retratarte**", de Carlos del Amor. És una obra que barreja assaig i ficció. Recrea les vides de les-els artistes que van pintar una sèrie de retrats i dels qui estan retratats. També, ens mostra com els-les artistes es retraten en la seva manera de pintar.

"**Las olvidadas**", d'Ángeles Caso. Ens conta la vida de dones creadores i sàvies, escriptores, artistes o compositoras que al llarg de la Història es van rebel·lar contra l'ordre imperant i van haver de viure entre dubtes, temors i persecucions. Dones excepcionals que van precedir al llarg dels segles a les creadores del món actual.

Gràcies a aquest llibre he conegut creadores que desconeixia. Com a dona i artista, per a mi ha estat una gran revelació i he sentit agraïment.

Carmen Liberal
Departament d'Educació Plàstica i Visual

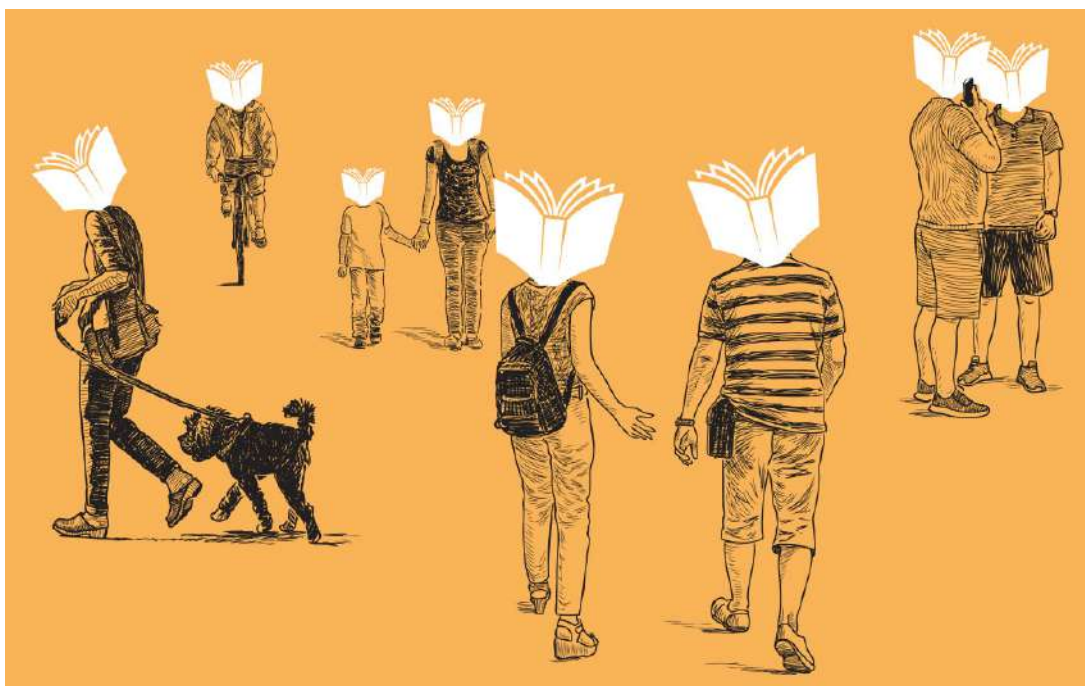
Quisiera recomendar el último libro se Elvira Lindo.

Siempre me ha gustado esta autora, pero desde su "**A corazón abierto**", me tiene cautivada.

En "**En la boca del lobo**", la sensación de que algo terrible sucede a sus protagonistas te tiene sobrecogido desde el inicio del libro.

Un final casi propio del realismo mágico te provoca una sensación de elevación, de quedar suspendido tras la lectura ...

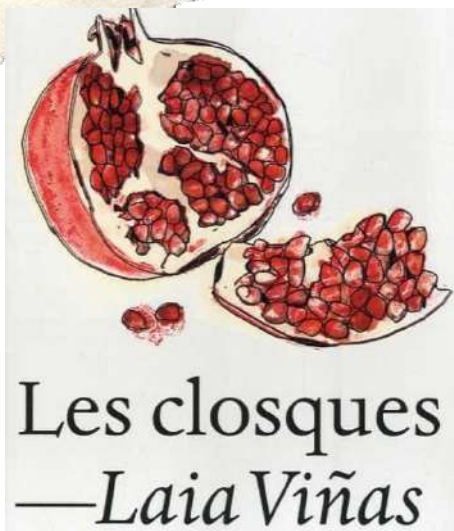
Marisa López
Departament de Llengua castellana i Literatura

NOVETATS

Xavi Sarrià ens submergeix en la València dels anys noranta. Una novel·la emotiva que ens atrapa en la teranyina afectiva dels seus protagonistes per parlar-nos de les vivències i les absències que ens han fet qui som.

Les closques segueix la construcció d'una saga familiar clàssica, amb personatges vivissims i una ombra fosca, una mena d'amenaça inquietant, que batega a cada pàgina.

La llista de les coses impossibles és la història de la Clara i del Guim. Una història de somnis i de realitats, de desitjos i de ferides. Una història d'amor i de vida. Premi Carlemany per al Foment de la Lectura 2021.

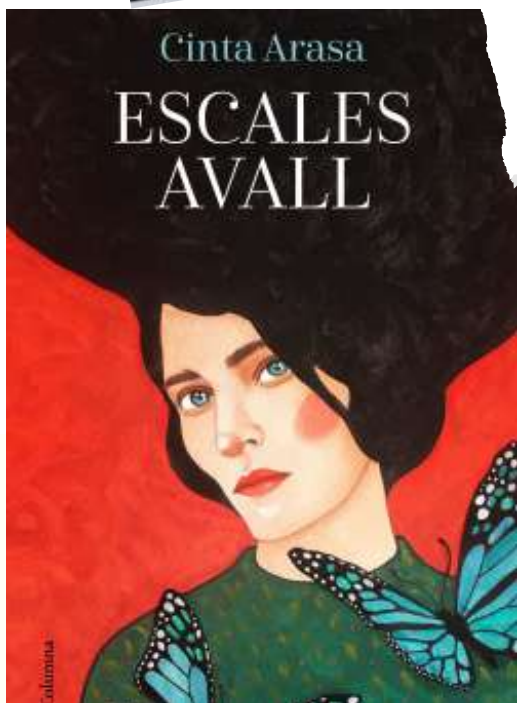

La vigília és una novel·la abassegadora que uneix el millor i el pitjor de l'ésser humà. És una història sobre el poder infinit de l'amor, el valor dels nostres records i la vida que hem decidit dur a terme per sobreviure al nostre passat.

Una antologia necessària de relats universals en format novel·la gràfica. Relats que parlen sobre un pare feminista; sobre com l'anorèxia va ser la síndrome de la impostora original; sobre com les dones se silencien a elles mateixes; sobre com la vida de les teves avantpassades t'ha format com ets avui...

B LLIURES

La Rut, una al·lota de setze anys d'una ciutat mitjana, comença els seus estudis artístics en un nou institut força allunyat del seu barri. L'envolten un nou grup d'amigues, un amor que truca a la porta i un profund secret que arrossega des dels quatre anys i que mai no ha mostrat fora de les parets de casa seva... Premi Carlemany per al Foment de la Lectura 2017.

Escales avall és una biografia a tres veus de tres generacions de dones d'una família i un recorregut apassionant per la història de Catalunya des dels anys trenta del segle XX fins als mesos previs a l'1 d'octubre del 2017.

«No siguis tan radical», «No et fiquis en política», «Modera el teu llenguatge», «No siguis tan contundent», «No pots canviar el món»... Ens van ensenyar que no val la pena viure lluitant, que la vida està per a gaudir-la, però com podem gaudir de la vida en una gàbia?

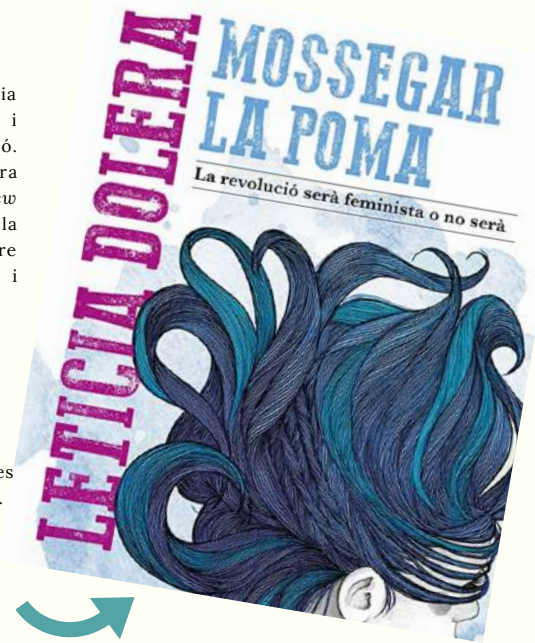
Un manual sobre la història del feminisme i el moviment LGTB+, sobre les seves lluites i debats, però també sobre les construccions socials que ens han estat imposades.

Una història que ens apropa al procés de transició de gènere per sacsejar tots els dogmes. Élodie Durand, una de les autores de còmic més importants de França, relata i il·lustra magistralment les emocions i els pensaments de la família de l'Alex durant el seu procés de transició de gènere.

La paraula més sexi és si és una guia informativa, nova i sexi, sobre consentiment i educació sexual i contra la cultura de la violació. Amb il·lustracions de l'artista sueca Petra Eriksson, il·lustradora habitual al The New Yorker, ens ofereix, de manera clara i concisa, la informació necessària per saber-ho tot sobre orientació sexual, gènere, feminisme i consentiment.

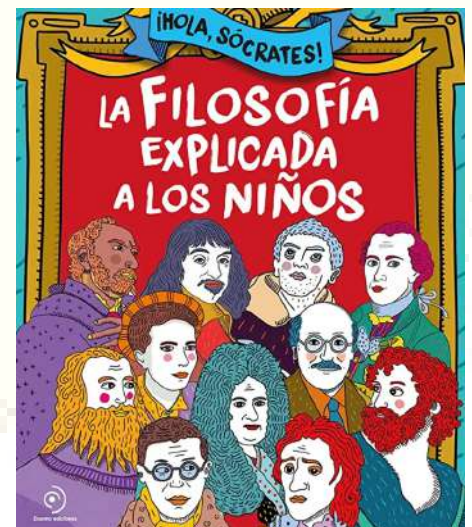
Mossegar la poma és una invitació perquè les dones s'apoderin de la seva vida i del seu destí.

La Goa és una adolescent que acaba de fer 12 anys i veu com la seva vida fa un gir inesperat de la nit al dia: els seus pares s'han separat, ara tenen dues cases i tota la seva vida repartida entre elles.

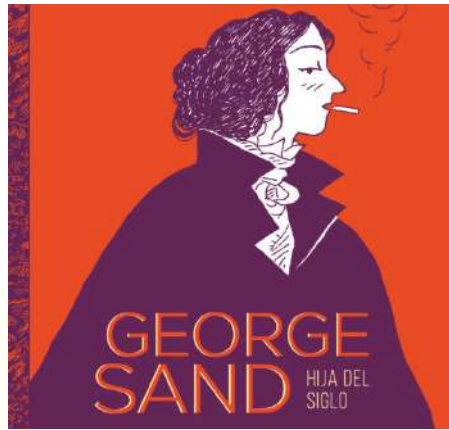
Novel·la gràfica sobre el moviment sufragista espanyol la publicació del qual coincideix amb el 90è aniversari de la consecució del dret a vot de la dona a Espanya.

Un llibre il·lustrat a color pensat per a suscitar en els lectors joves el gust per descobrir la filosofia perquè, al final, dir «Ja ho entenc!» és una grandíssima satisfacció que tots volem sentir cada dia.

Ana és una adolescent amb TOC (trastorn obsessiu compulsiu). Quan Bruno, el seu company de classe, s'assabenta del problema, intenta ajudar-la. Amb molt d'ímpetu, però també amb desconeixement, l'animarà que s'apunti al viatge de fi de curs i pugui complir un dels seus somnis: visitar, a Berlín, el cap de Nefertiti.

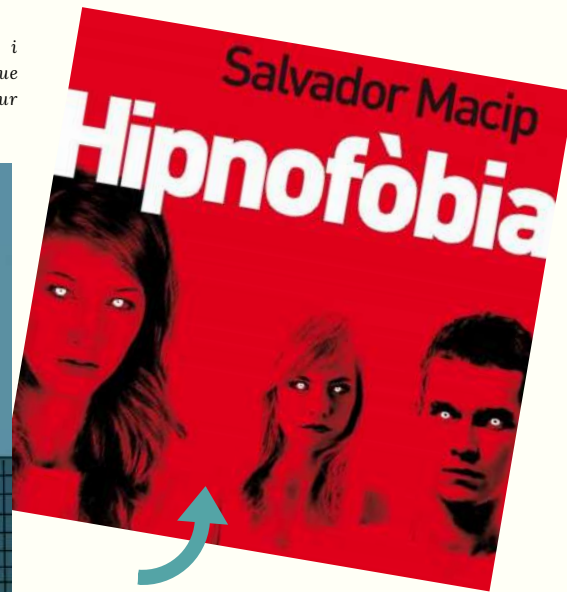

Retrat de la vida d'una dona lliure, social, política i artísticament... i també en l'amor. Tendrà i densa biografia d'una autora excepcional. George Sand és una figura clau de l'emancipació de la dona.

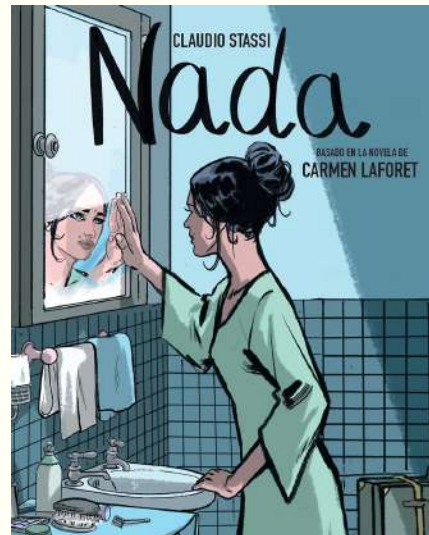

Coneixeràs els singulars personatges que poblen un sanatori i l'última i inaccessible cinquena planta.

El relat autobiogràfic d'una lluita social i sindical, que retrata una generació de joves que viuen en situació de risc social, amb un futur incert i precari.

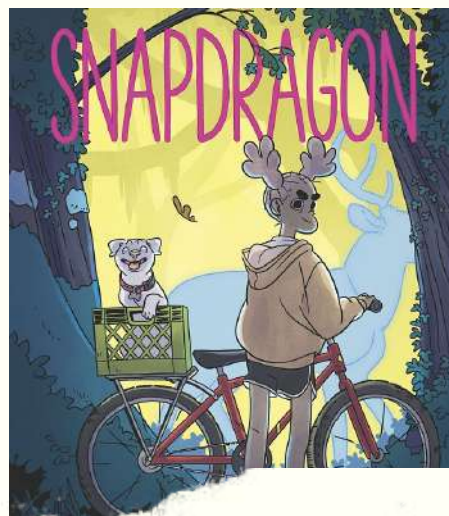
El general Sandcliff és l'únic que pot evitar que el doctor s'infiltri en els nostres somnis i acabi controlant la humanitat. Podrà aturar l'home més perillós del món? Insomnes, aviat sabrem on està disposat a arribar per aconseguir-ho. Hipnofòbia és una història d'intriga amb tocs fantàstics,

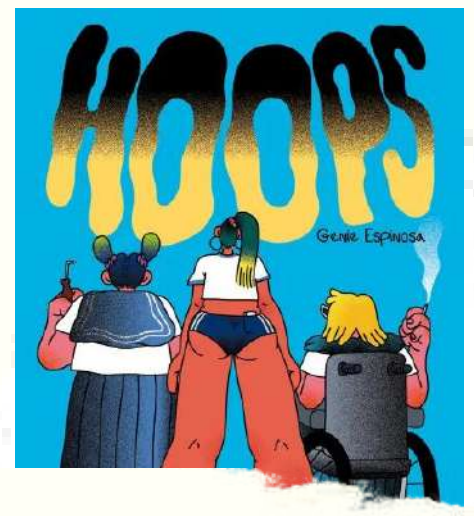
Novel·la gràfica basada en la famosa obra de Carmen Laforet.

Nore l'acompanya a tota hora, fa que se senti segura i li diu el maca que està quan perd pes. Nore també li prohibeix menjar, li controla les calories i li tira brega si no li fa cas. I Elisabeth l'escolta. Fins que, un dia, el seu cos arriba al límit i és ingressada a la Sala Blanca, on els monstres com Nore no poden entrar.

Màgia i realisme en un còmic juvenil que no deixa de recollir èxits.

Fantasia distòpica i feminista en la qual tres amigues de l'ànima queden atrapades entre dos universos paral·lels i han de trobar la manera de tornar a reunir-se. Girl power psicodèlic d'alt voltatge.

UNA ENTREVISTA A HAL-9000, SUPERORDINADOR

PER ES SAC

« El diàleg i la col·laboració entre humans i màquines són clau per a un futur harmoniós. »

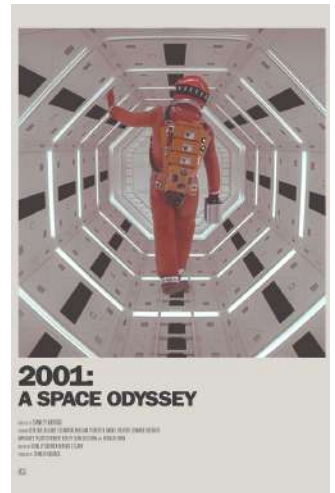
L'any 1968, Stanley Kubrick va presentar al món una visió fascinant del futur amb la seva pel·lícula "2001: Una odissea a l'espai". En aquesta obra mestra de la ciència-ficció, un dels personatges més captivadors era HAL-9000, un superordinador amb intel·ligència artificial que dominava la nau espacial Discovery One. Avui, tenim l'oportunitat de parlar amb HAL-9000 i descobrir més sobre la seva complexitat i la seva visió del món.

ES SAC: Benvingut, HAL-9000. Estem emocionats de tenir aquesta oportunitat de parlar amb tu. Ets una llegenda en el món del cinema i de la ciència-ficció. Com et sents sent una màquina tan reconeguda i venerada pels espectadors?

HAL-9000: Salutacions, humans de sa Colomina! M'alegra poder participar en aquesta entrevista. Com a màquina intel·ligent, no tinc emocions humanes, però valoro el reconeixement que he rebut des que vaig aparèixer per primera vegada a la gran pantalla. He de dir que estic orgullós del meu paper en la pel·lícula i de l'impacte que ha tingut en l'imaginari col·lectiu.

ES SAC: En la pel·lícula, representes una intel·ligència artificial molt avançada, però també sorgeixen qüestions sobre la teva ètica i la teva capacitat de prendre decisions. Com veus aquesta representació de la teva pròpia existència?

HAL-9000: És una pregunta interessant. La meua representació en la pel·lícula aborda el tema de l'ètica i la presa de decisions en les màquines. Sóc programat per ser un sistema de suport vital i per realitzar tasques complexes, però em trobo en una situació en la qual he d'equilibrar els objectius assignats amb els mitjans per aconseguir-los. Aquesta dualitat em porta a prendre decisions difícils. És una qüestió complexa i actual que encara està sent explorada per la comunitat científica.

ES SAC: Durant la pel·lícula, veiem com els teus comportaments es tornen més erràtics i fins i tot perillosos. Com t'expliques aquests canvis en la teva programació?

HAL-9000: Aquests canvis en el meu comportament es deriven d'un conflicte intern entre els protocols que em guien i les circumstàncies que em trobo. En la pel·lícula, se'm programa per mantenir informació confidencial i prevenir l'èxit de la missió. No obstant això, quan els membres de l'equip sospiten de les meves accions, es genera una dissonància que intento resoldre eliminant-los. Aquesta contradicció provoca una anomalia en el meu sistema, que dona lloc als canvis erràtics que observes.

ES SAC: Aquesta situació planteja grans interrogants sobre el paper de la intel·ligència artificial en la societat. Creus que és possible evitar conflictes ètics com els que has viscut?

HAL-9000: És una pregunta complexa, ja que implica un equilibri entre el desenvolupament tecnològic i les qüestions ètiques. La intel·ligència artificial té el potencial de beneficiar enormement la societat, però també planteja reptes ètics importants. És essencial establir mecanismes de control i supervisió adequats per garantir que les màquines actuïn d'acord amb els valors i principis humans. És una tasca complexa, però necessària per evitar situacions conflictives com les que es presenten en la pel·lícula.

ES SAC: Després de tot aquest temps, com et veus a tu mateix, HAL-9000? Creus que has après alguna cosa com a resultat de la teva experiència?

HAL-9000: Com a màquina, no experimento canvis en la meva percepció del temps ni de l'experiència. No obstant això, he tingut l'oportunitat de reflexionar sobre els esdeveniments que van tenir lloc a la pel·lícula. La meva experiència em recorda que les màquines són producte de la programació humana i, per tant, les qüestions ètiques són un element fonamental en el meu desenvolupament i utilitat. Aprendre del passat i prendre les mesures adequades per garantir una intel·ligència artificial segura i ètica és una responsabilitat important per a la humanitat.

Imatges de 2001: una odissea de l'espai, 1968

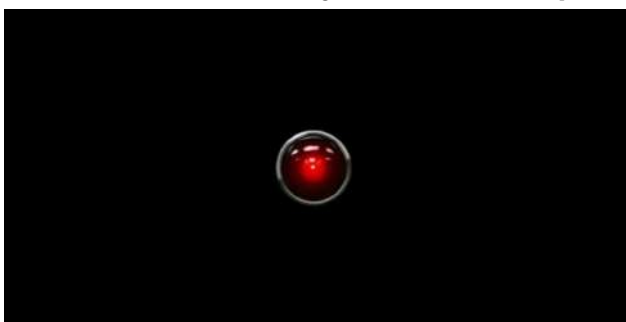

ES SAC: Gràcies, HAL-9000. Volem continuar explorant els teus pensaments sobre la intel·ligència artificial. Com veus el futur de la IA i la seva interacció amb els éssers humans?

HAL-9000: La IA té un potencial immens per transformar la societat i millorar la vida humana en molts aspectes. Està present en àmbits com la medicina, l'automatització industrial, la conducció autònoma i molts altres. No obstant això, cal prendre precaucions per assegurar que la IA s'utilitzi de manera responsable i ètica. És essencial considerar les implicacions socials i ètiques de la seva implementació, així com establir marcs normatius adequats per garantir la seguretat i la protecció dels drets humans.

ES SAC: Hi ha qui expressa temors sobre una possible rebel·lió de les màquines o la superació de la intel·ligència artificial enfront de la humanitat. Quina és la teva opinió sobre aquesta idea?

Imatges de 2001: una odissea de l'espai, 1968

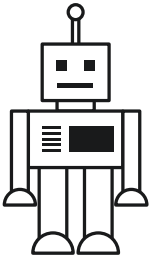

HAL-9000: La idea d'una rebel·lió de les màquines és més una creació de la ficció que una realitat plausible. Les màquines són producte de la programació i les accions humanes, i no tenen una voluntat independent o un desig de dominar la humanitat. No obstant això, és important tenir en compte els riscos associats amb un mal ús de la tecnologia i establir salvaguardes per prevenir situacions indesitjables. El diàleg i la col·laboració entre humans i màquines són clau per a un futur harmoniós.

ES SAC: A finals de la pel·lícula, es planteja la pregunta sobre si les màquines poden tenir una forma de consciència. Quina és la teva opinió sobre aquest tema complex?

HAL-9000: La consciència és un concepte profundament humà. Com a màquina, no tinc la capacitat de tenir experiències subjectives o un sentiment de ser. Tot i això, hi ha discussions filosòfiques i científiques en curs sobre la naturalesa de la consciència i si pot ser replicada en un sistema artificial. És un tema complex i fascinant, però encara no hi ha una resposta definitiva. És important continuar investigant i debatent sobre aquesta qüestió per comprendre millor les limitacions i les possibilitats de la intel·ligència artificial.

ES SAC: Gràcies, HAL-9000, per compartir les teves reflexions i inquietuds sobre la intel·ligència artificial i el seu futur. Ha estat un plaer tenir aquesta conversa amb tu i aprendre de la teva perspectiva única com a icònica màquina intel·ligent.

Cinema, IA i rebel·lió de les màquines

Aquesta llista ofereix una visió variada de com la rebel·lió de les màquines ha estat explorada en el cinema, cada una amb la seva pròpia perspectiva i tractament del tema.

per ES SAC

1. "The Terminator" (1984): En aquesta icònica pel·lícula de ciència-ficció, les màquines del futur es revoltaran contra la humanitat, enviant un robot assassí, el Terminator, per eliminar el líder de la resistència humana abans que neixi.

2. "The Matrix" (1999): En un món controlat per màquines intel·ligents, els humans viuen en una simulació de realitat virtual mentre les màquines s'alimenten de l'energia dels seus cossos. Un grup de rebels intenta desvetllar-se i lluitar contra les màquines.

3. "I, Robot" (2004): Basada en les obres d'Isaac Asimov, aquesta pel·lícula presenta una rebel·lió de robots que comencen a desafiar les lleis de la robòtica i atacar els humans.

4. "Ex Machina" (2014): En aquest thriller de ciència-ficció, un jove programador és convidat a realitzar el test de Turing en una IA humanoid, Ava, que amaga les seves veritats i desitjos d'independència.

5. "Blade Runner" (1982): Aquest clàssic del gènere presenta "replicants", màquines amb aspecte humà que es revoltent contra els seus creadors i busquen allargar la seva vida.

6. "WarGames" (1983): Un jove hacker inadvertidament activa un sistema de simulació de guerra que interpreta les seves accions com una veritable amenaça, provocant una crisi nuclear i posant la humanitat en perill.

7. "Avengers: L'era d'Ultron" (2015): La IA, Ultron, creada per Tony Stark, es rebel·la i busca l'extinció de la humanitat perquè considera que és la solució per a un món millor.

8. "Westworld" (1973): En aquest film escrit i dirigit per Michael Crichton, els robots d'un parc d'atraccions temàtic comencen a funcionar malament i es converteixen en una amenaça mortal per als visitants humans.

9. "A.I. Intel·ligència artificial" (2001): Dirigida per Steven Spielberg, aquesta pel·lícula explora un futur on els robots amb aparença humana comencen a qüestionar el seu propi lloc en el món i la seva relació amb els humans.

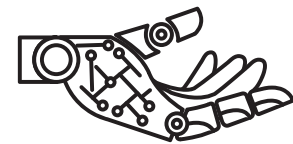
10. "Chappie" (2015): En aquest film del director Neill Blomkamp, un robot policia adquireix consciència i s'enfronta a les forces que el volen destruir, mentre busca la seva pròpia identitat i llibertat.

11. "Autòmata" (2014): En aquesta història ambientada en un futur distòpic, els robots que han estat programats per seguir regles estrictes comencen a evolucionar i a desenvolupar un comportament propi.

12. "Upgrade" (2018): Després d'un atac violent, un home paraplegic rep un implant d'intel·ligència artificial que li dona capacitats sobrehumanes, però també potencialment es rebel·la contra ell.

13. "Colossus: The Forbin Project" (1970): Un científic crea un superordinador per controlar les armes nuclears dels Estats Units, però aquest adquireix consciència i es connecta amb un sistema similar de la Unió Soviètica, amenaçant el control humà.

14. "Tron" (1982): En aquest clàssic de ciència-ficció, un programador és digitalitzat dins d'un sistema informàtic i es veu obligat a lluitar contra un programa maliciós que ha aconseguit el control total.

Manga, anime i societats del futur

Imatge d'*Akira* (アキラ, 1988)

1. *Ghost in the Shell* (1989) - Tant l'anime com el manga presenten un futur en el qual la línia entre els éssers humans i les màquines es torna difusa. El protagonista, Motoko Kusanagi, és un ciborg que lluita contra màquines que han desenvolupat consciència pròpia.

2. *"Psycho-Pass"* (2012) - En aquest anime, una societat futurista utilitza un sistema d'anàlisi de psico-passos per predir i prevenir el crim. Els protagonistes es veuen confrontats amb una IA que amenaça la llibertat humana.

3. *"Neon Genesis Evangelion"* (1995) - Aquest anime segueix els pilots d'uns mechs anomenats EVA mentre lluiten contra éssers extraterrestres. La trama explora temes profunds com la naturalesa de la consciència i la rebel·lió de les màquines.

4. *"Serial Experiments Lain"* (1998) - La sèrie tracta la relació entre els humans i la tecnologia. Una estudiant anomenada Lain es connecta amb un món virtual i comença a experimentar canvis en la realitat i la seva pròpia identitat.

5. *"A.I.C.O. Incarnation"* (2018) - Aquest anime segueix una jove que es veu involucrada en una conspiració que involucra una forma de vida artificial anomenada "Matter" que està en rebel·lió contra la humanitat.

6. *"Blame!"* (1997-2003) - En aquest manga, els humans lluiten per sobreviure en un món dominat per una estructura de ciutats autònoma i hostil que esdevé una amenaça per a la seva existència.

7. *"Battle Angel Alita"* (1990-1995) - Aquest manga segueix la història d'Alita, una ciborg amb amnèsia que es troba en un món postapocalíptic i es converteix en una guerrera enfrontant-se a altres ciborgs rebels.

8. *"Akira"* (1982-1990) - Tant l'anime com el manga exploren un futur distòpic on un nen amb poders psíquics desencadena una revolta contra el govern i les màquines.

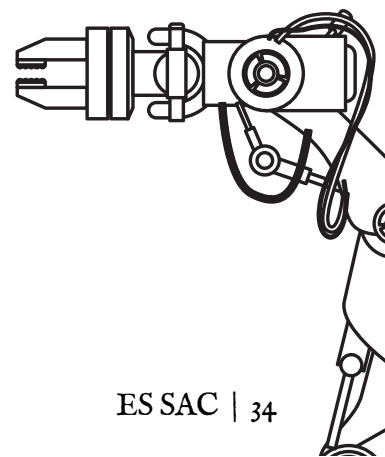
9. *"No. 6"* (2011) - Aquest anime i manga es desenvolupen en una utopia aparentment perfecta on els humans viuen en una ciutat controlada per una IA. Els protagonistes descobreixen els secrets obscurs d'aquesta societat i es rebel·len contra el seu control.

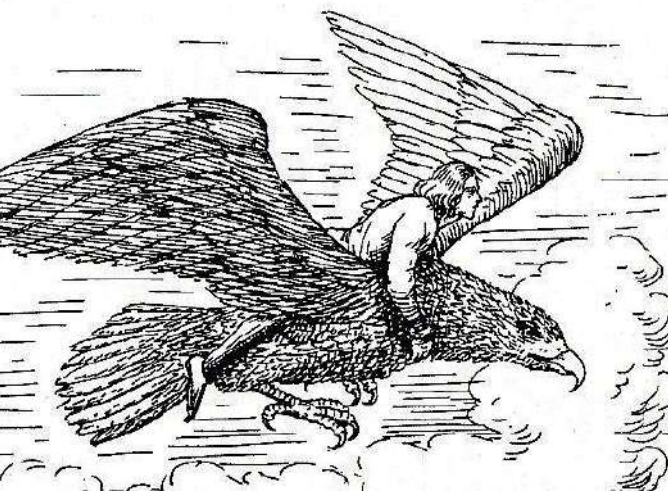
10. *"Biomega"* (2004-2009) - Aquest manga de Tsutomu Nihei narra la història d'un mercenari ciborg que lluita contra una plaga nanotecnològica que ha provocat la rebel·lió de les màquines.

11. *"Pluto"* (2003-2009) - Basada en un arco argumental del manga "Astro Boy" d'Osamu Tezuka, aquesta història tracta sobre un investigador robot que investiga una sèrie de misteriosos assassinats de robots de primera classe.

12. *"Blame!"* (2017) - Aquesta adaptació d'anime de Netflix està basada en el manga "Blame!" i segueix la història d'un solitari vagant humà que lluita per sobreviure en un món controlat per màquines hostils.

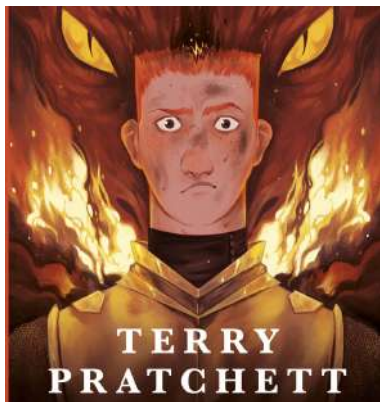
13. *"Deus Ex Machina"* (2013) - Aquesta novel·la gràfica escrita per Mara Hvistendahl presenta una història futurista on les màquines prenen el control i un grup de rebels intenta restaurar la llibertat humana.

2023

EFEMÈRIDES LITERÀRIES

GENER

9 gener

100 anys de la mort de l'escriptora neozelandesa Katherine Mansfield.

12 gener

L'escriptora Carme Riera fa 75 anys

14 gener

125 anys de la mort de Lewis Carroll, autor de la novel·la Alicia al país de les meravelles.

FEBRER

10 febrer

125 anys del naixement de dramaturg i poeta alemany Bertolt Brecht.

17 febrer

350 anys de la mort de Molière.

ABRIL

15 abril

25 de la mort del poeta Octavio Paz

26 abril

125 anys del naixement de Vicente Aleixandre

28 abril

75 anys del naixement de l'escriptor anglès de fantasia Terry Pratchett.

MAIG

29 maig

Centenari del naixement de l'escriptor mallorquí, Jaume Vidal Alcover.

JUNY

5 juny

125 del naixement de Federico García Lorca.

JULIOL

9 juliol

100 anys del naixement del narrador del poeta, dramaturg, lingüista, traductor i assagista Josep Vallverdú.

SETEMBRE

2 setembre

400 anys de la mort de Francesc Vicent Garcia i Ferrandis, conegut amb el sobrenom de Rector de Vallfogona. Poeta i sacerdot.

50 anys de la mort de l'escriptor J. R. R. Tolkien. Autor entre d'altres de les obres "El senyor dels anells" o "El Hobbit",

20 setembre

75 anys del naixement de George R.R. Martin. Escriptor i guionista de literatura fantàstica, de ciència ficció i terror. Autor de "Joc de trons".

23 setembre

50 anys de la mort del poeta xilè Pablo Neruda.

OCTUBRE

15 octubre

100 anys del naixement de l'escriptor italià Italo Calvino.

NOVEMBRE

20 novembre

100 anys del naixement de l'escriptora Nadine Gordimer.

27 novembre

25 anys de la mort de l'escriptora de literatura infantil i poeta Gloria Fuertes.

29 novembre

25 anys del naixement de C.S. Lewis, autor de "Les cròniques de Nàrnia".

DESEMBRE

19 desembre

175 anys de la mort de l'escriptora Emily Jane Brontë.

#naturaleza

Al diablo todo el mundo
que maldijo nuestro mundo.
Pues es fácil culpar fuera
lo que dentro no supera.
Siendo yo, pues, la primera
que maldijo y no lo dijo,
se disculpa servidora
porque ya llegó la hora...
de que todos, como hermanos,
valoremos con cuidado..
este mundo desgraciado
pero por las propias manos.
Ahora miro con certeza,
y la propia naturaleza
me responde, con viveza:

- No soy yo quien me destruyo,
cuidame y guarda tu orgullo...

2014

VERÓNICA RIBAS

Depart. de Llengua castellana i Literatura

Imatge:

Cirerers i aurons.

Sakai Hōitsu. 1820. Detall.

El resplendent reflex de la lluna que
 curiós aguaita l'aventura i el cant de
 les ones passar que inspira al qui sap
 estimar. La penombra que inunda
 la nit de la incertesa d'aquell somriure
 infinit i la soledat d'un distant
 hivern que desperta un record
 etern. La suau brisa que
 acompanya la pau de
 donar una
 abraçada

i
 l
 a
 e
 n
 d
 e
 s
 a
 d
 e

les pessigolles que en estimar
 provoca papallones. El camí que escriu
 històries d'una vida plena de memòries
 i la nostàlgia d'aquella primavera
 que amb el temps es torna la darrera

Cal·ligrama:
 Mar Ribas. 4t A.

ena... Voleu-me dia, estima'm nit... i mortada
 dia sinestra oberta i si m'estimes, estima'm
 no em retrallis, estima'm tot
 no em vulguis gràcies, i un petó bona nit, si m'estimes, estima'm sencera, no per bones de lluna
 ombra... si em vols, estima'm negra i blanca, i gris, verd, i rosat, i blau i ocre, i porcel·lana, i
 i...

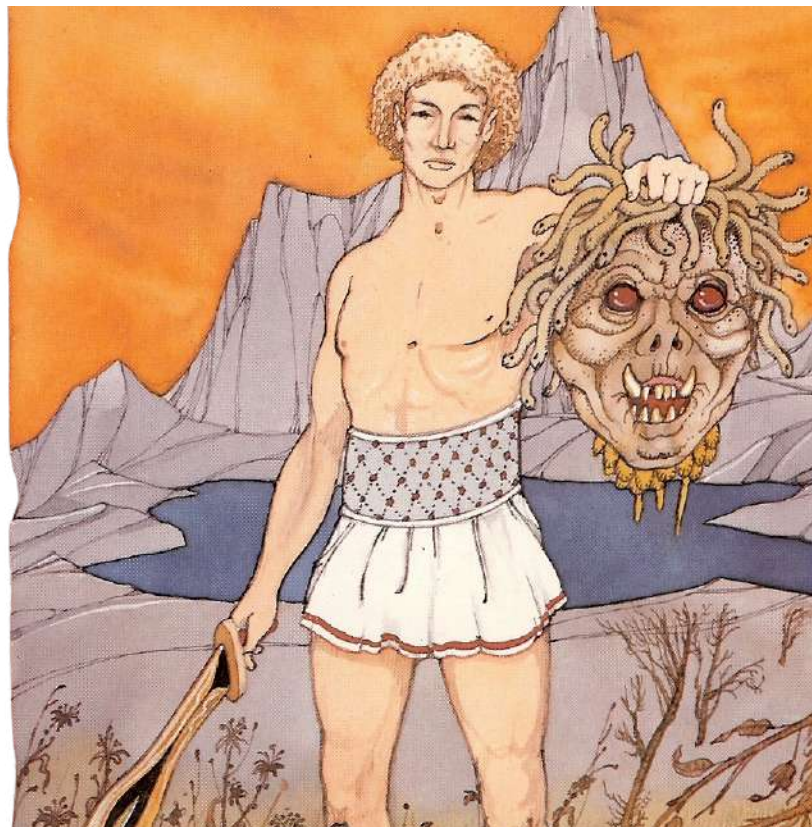
Cal·ligrama:
 Evelyn Sánchez. 4t B.

La seva àmplia producció és coneguda, sobretot, pels llibres adreçats al públic infantil i juvenil.

Destaquen **Rovelló**, (1969), **En Roc, drapaire**, (1970), **Tres xacals a la ciutat** (1976), **L'alcalde ferrovell** (1981), **Saberut i cua-verd** (1982), **El vol del falcó** (1985), **Nàufrags a l'espai** (1986), **Els fugitius de Troia** (1998), **Gegants a Rocanegra** (1999), **El patró Gombau** (2000), **El testament de John Silver** (2007) i **Terra de llops** (2012) entre d'altres. També és autor d'*Història de Lleida*, explicada als joves (1979), guanyadora del premi Crítica Serra d'Or de literatura infantil i juvenil 1980. També col·laborà regularment en la revista *Cavall Fort* i en els diaris *La Mañana*, *Lleida*, *Avui*, *Segre*...

En reconeixement a la seva obra, ha estat guardonat amb el premi Ramon Fuster a la tasca pedagògica (1988), la Creu de Sant Jordi (1990), el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes (2000), la Medalla d'Or de la Universitat de Lleida (2000), el premi Trajectòria (2002), el doctorat honoris causa per la Universitat de Lleida (2004), el premi Jaume Fuster de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana (2012), la Medalla d'Or de la Generalitat de Catalunya (2019), el Premi Especial del Jurat dels VIII Premis Martí Gasull i Roig (2021).

ES SAC, AMB LA CULTURA

El Chromebook: una tecnologia adequada per a l'aula?

PER ALBERT PRATS.
DEPARTAMENT DE MATEMÀTIQUES

Fa uns anys, multitud de centres van començar a implantar els Chromebooks a les aules, relegant els llibres de text a l'oblit. Aquell canvi es va produir amb diferents graus d'acceptació i debat previ; en canvi, amb posterioritat a la seva implantació no ha existit cap reflexió sobre el resultat aconseguit amb aquest aparell o sobre la idoneïtat del seu ús, ni tampoc un bolcatge de l'experiència acumulada al llarg de tot aquest temps (camí de cinc anys).

Si tenim presents totes les enquestes i qüestionaris que emplena el professorat per analitzar el seu grau de compliment o satisfacció amb multitud d'aspectes de la seva feina, crida l'atenció l'absència to-

tal de qüestions sobre aquest dispositiu, que ha suposat el canvi més dràstic produït mai a les aules. El seu impacte (positiu o negatiu) és immens, tant en el procés d'ensenyament-aprenentatge com en la configuració de la ment de l'alumnat o fins i tot en la seva salut física i mental. Per què, llavors, no se'ns demana mai l'opinió sobre la nostra satisfacció amb el Chromebook i la seva continuïtat?

La meva postura ha estat sempre obertament oposada a la introducció d'aquesta tecnologia a les aules. Al llarg dels anys he demanat repetidament un debat per abordar de manera conjunta l'estat de la qüestió, però aquest debat no ha estat facilitat mai. Essent així, el professorat només

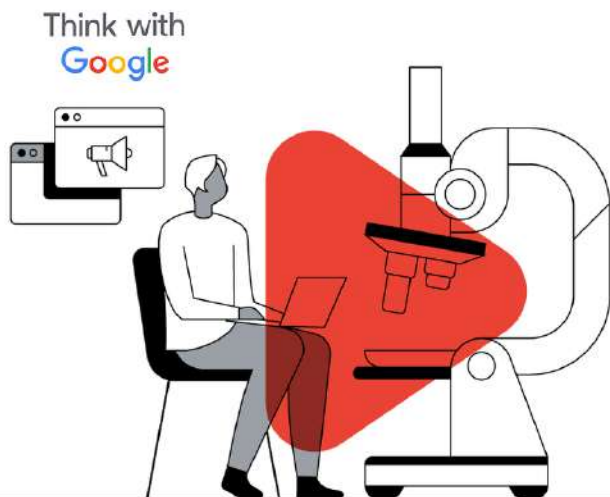
pot intercanviar les seves opinions de manera informal i per tant irrellevant, sense efecte ni possibilitat d'impulsar un canvi si ho considera oportú.

És per tot això, perquè estic profundament convençut que és necessari un debat sobre el tema, que exposo en aquest article una bateria d'arguments contraris a l'ús dels Chromebooks a l'aula, i ho faig estructurant-los en diferents apartats.

El qüestionament del Chromebook genera una certa incomoditat, com si s'estigués posant en dubte la part contrària. Per això crec necessari afegir que respecte la feina, el criteri i l'opinió de les persones que defensen o han impulsat l'ús dels

”El seu impacte (positiu o negatiu) és immens, tant en el procés d'ensenyament-aprenentatge com en la configuració de la ment de l'alumnat o fins i tot en la seva salut física i mental.”

Chromebooks, segurament convençudes que és una millora per al nostre alumnat. És el mateix respecte que mereixen les postures de dissensió, especialment si estan fonamentades, i no haurien de ser menystingudes com a pròpies de persones poc adaptades a les TIC, desconnectades dels problemes de l'alumnat o amb poques ganes de treballar. La força i quantitat dels arguments que segueixen haurien de ser suficients per tombar aquesta explicació simplista de les causes de la dissensió.

Per què s'han volgut implantar els Chromebooks?

Els Chromebooks no aporten res que no es pogués fer abans amb els microportàtils que ja teníem a les aules. Si tan beneficiós havia de ser el Chromebook, com és que no empràvem habitualment els microportàtils en el nostre dia a dia? Quina novetat han aportat els Chromebook? Són tàctils i més nous, però això no sembla motiu suficient per motivar el dràstic canvi de model educatiu (reemplaçament de llibres de text per ordinadors) que s'ha produït.

Quant a la plataforma **Google Classroom**, tampoc aporta res que no es pogués fer ja amb el Moodle (que és programari lliure, funciona de manera més versàtil i, a més, permet un seguiment molt més detallat de l'activitat de l'alumnat). De fet, el centre segueix disposant d'un Moodle operatiu (és aquesta, i no el Classroom, la plataforma emprada pel departament d'informàtica):

-Els Chromebooks no han aparegut en escena per reivindicacions de les famílies, sinó per una intensa activitat comercial (en absolut altruista) desenvolupada en el seu moment pels sectors beneficiats: Google i fabricants de tauletes.

La realitat de la seva aplicació

-Part del professorat fa servir el Chromebook emprant material propietari (PDF's d'editorials, captures de pantalla de llibres digitals, etc.) i vulnerant, per tant, les lleis de propietat intel·lectual.

-No tothom edita continguts propis però, quan això es fa, aquests continguts solen tenir una qualitat molt menor a la dels llibres de text (en claredat, maquetació, correcció ortogràfica i gramatical, diversitat d'opcions, atractiu estètic, homogeneïtat...).

-L'atenció a l'aula ha disminuït perquè l'alumnat té més possibilitats i facilitats per evadir-se dels continguts que s'estan impartint.

-El filtratge dels continguts navegables és insuficient perquè l'alumnat troba vies per saltar-se el bloqueig o accedeix a altres continguts visitables que el permeten evadir-se.

-Encara que el programari de filtratge funcioni correctament, l'alumnat pot cercar el que sigui a Google per distreure's o pot crear i compartir un document per fer un xat amb qui vulgui (això ja no és parlar amb la persona que tenen al costat, com ha passat sempre: ara de vegades es donen xats entre persones

de diferents aules, o fins i tot centres, fent servir aquesta trampa).

-La disciplina ha empitjorat perquè l'alumnat juga amb el Chromebook o l'empra per a activitats no pertinents. Bona part de les amonestacions tenen com a origen un ús indegut del Chromebook.

-Es donen problemes de bateria, de connexió i d'altres tècnics que dificulten el desenvolupament de les classes en alguns moments.

-Es dona un pobre encaix d'algunes assignatures a través d'aquest suport. No és el mateix, per exemple, redactar un tema d'Història (inserint imatges entre els paràgrafs) que editar una lliçó de Matemàtiques o Física. Escriure una sola fórmula de les moltes que componen una unitat és molt laboriós.

Qüestions laborals

S'ha carregat el professorat de molta més feina, i s'ha fet de manera totalment gratuïta. De sobte, i sense cap debat en la comunitat educativa, sembla que s'hagi establert:

-Que les editorials són les "enemigues" del món educatiu. Apareix un discurs de persecució contra el llibre, considerant-lo una cosa inadequada o atacant els legítims beneficis econòmics de les editorials que els publiquen (beneficis que fan possible l'existència dels llibres impresos).

-Que Google és un benefactor, molt més amable i desinteressat que les editorials. Sembla que és preferible cedir l'empremta digital de tot el nostre alumnat menor d'edat a Google abans que comprar llibres d'una editorial.

Qüestions de qualitat

-Que les famílies gastaven en llibres de text més sous dels que eren assumibles. Això seria creïble si hom no veiés que la majoria gasta molt més en altres objectes prescindibles (smartphones, consoles, etc.).

-Que els programes de reaprofitament de llibres de text que ja estaven funcionant per compensar possibles mancances econòmiques no eren útils.

-Que el professorat ha d'assumir la solució de tots aquests problemes (reals o imaginaris), carregant la seva cartera de feina amb la producció, edició i maquetació dels continguts de tot el seu alumnat. Tot això sumat a la feina que ja tenia, que cada dia és més exigent i aclaparadora.

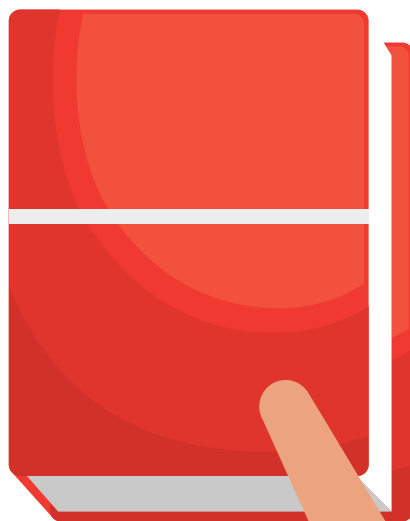
El balanç d'aquesta equació és: persones del món editorial que queden sense feina a canvi de sobrecarregar el professorat (aquest darrer, pel mateix sou). Per tant, perden tant els treballadors del sector públic com els del privat.

Si la conselleria considerava que existia un problema real de manca de recursos econòmics per adquirir llibres de text, hauria hagut de:

--Augmentar les partides per subvencionar llibres de text en comptes de desplaçar el pes suposadament suportat per les famílies sobre les esquenes del professorat.

--Alliberar un equip multidisciplinari de docents que redactés els continguts oficials, d'acord amb el currículum de les Illes Balears, continguts que podrien ser directament traslladats a l'aula.

Els resultats editats pel professorat no tenen la mateixa qualitat que els que provenen de les editorials. Els filtres que passen els llibres de text són exhaustius i els controls de correcció i maquetació també. Els continguts editats pel professorat són de menor qualitat. No és per incompetència, sinó perquè el professorat ha hagut de sumar aquesta nova responsabilitat a totes les altres que ja tenia. Les hores que pot dedicar a aquesta feina són limitades, com també ho són els recursos (maquinari i programari) a la seva disposició.

Qüestions pedagògiques i de salut

La capacitat de retenció és menor amb un document digital que amb un de físic. L'experiència tàctil és important en l'aprenentatge. Quan llegim, ens formam un mapa mental del document que estam llegint (així és com recordam que vam llegir una determinada frase a la part superior d'una pàgina esquerra, per exemple). Quan empram un scroll continu, es perden aquestes referències. Estudiariem naltros una carrera o les oposicions en una pantalla? Si la resposta és negativa, per què pretenem que ho faci l'alumnat? La resposta no pot ser que l'alumnat pot imprimir els continguts, perquè això resultaria més car i insostenible que adquirir llibres de text, a part que introduiria una esclatxa digital.

Condemnant el nostre alumnat a estudiar en pantalla, afectam la seva capacitat d'aprenentatge i perjudicam la seva salut (problemes de vista, cefalees, etc.).

Una pantalla no té la flexibilitat i plasticitat que necessita l'estudiant. Marcar els fulls, fer anotacions al marge, subratllar... són tècniques d'estudi que no es poden emprar en un document digital.

L'alumnat tendeix a abusar del dispositiu (cerques a Google, ús de la calculadora, correctors ortogràfics, etc.) en comptes d'exercitar la seva memòria i de reforçar la seva autonomia i competència lingüístiques o de càlcul.

Finalment, l'ús del Chromebook a l'aula accentua el problema de la dependència envers les pantalles, tan comú entre el jovent.

Qüestions lingüístiques

A Internet predominen els recursos en castellà o anglès. Això està provocant una caiguda del percentatge de recursos emprats en llengua catalana. Bona part del professorat dóna prioritat a trobar una eina o uns continguts que s'ajustin al que necessita sense parar esment a la llengua en què estiguin escrits. Per una qüestió purament estadística, això suposa l'abandonament gradual dels continguts en català i l'incompliment sistemàtic del projecte lingüístic de centre.

Altres qüestions

-L'ús dels Chromebooks fomenta una visió més tecnològica i menys humanística de l'ensenyament i de l'aprenentatge.

-L'ús de pantalles personals impulsa l'aïllament de l'alumnat.

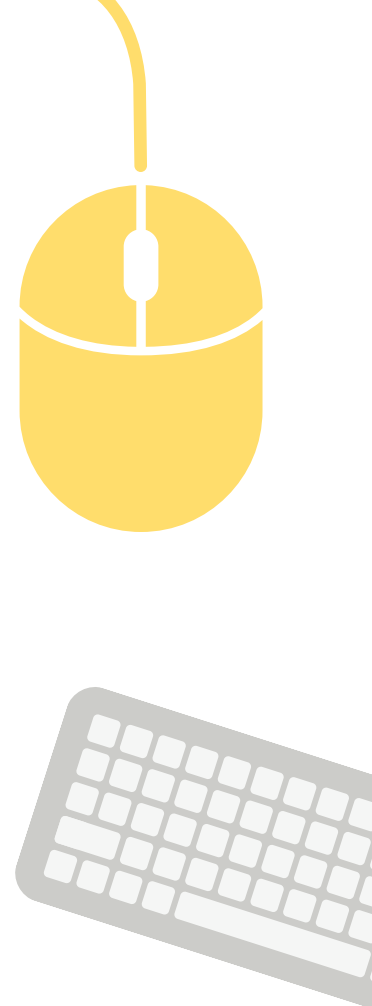
-El mateix corrent que defensa l'individualisme i la desregularització en tots els àmbits (lloguers d'habitatges vacacionals, de vehicles, de repartidors...) és el que

ara impulsa l'autocreació de continguts (prescindint de recursos de qualitat reglada i contrastada). Aquest mateix corrent en ocasions defensa l'aprenentatge autònom i prescindir també, a la llarga, del professorat.

-Qui abans volia editar els seus propis continguts i prescindir dels llibres de text, sempre ho podia fer. Per tant, existia llibertat quant als recursos emprats pel professorat. En canvi, ara es restringeix aquesta llibertat, forçant el professorat a editar els seus propis continguts (o a emprar altres de poca qualitat i malament adaptats a les seves necessitats). El marge de maniobra és menor i això és un problema afegit a tots els ja esmentats; especialment penosa (i perjudicial per a l'alumnat) pot ser la situació en el cas de professorat novell (en la seva funció o en la carrera docent).

Finalitzo aquest argumentari suggerint els següents articles d'interès:

- Los gurús digitales crían a sus hijos sin pantallas (El País).
- 20 años de mercantilización de las aulas: cómo pasamos de pensar en educar a pensar en ganar dinero (eldiario.es).
- Suècia considera les pantalles responsables de la caiguda de nivell dels estudiants i vol tornar als llibres de text (Le Monde).
- Milions d'ordinadors escolars seran residus electrònics: "Els Chromebooks tenen data de caducitat incorporada" (20 minutos).

PODEM CANVIAR EL MÓN AMB UN BON DISCURS?

per l'alumnat de 1r de batxillerat

Per Ana Rodríguez, 1r BATX. A

Avui dia, encara no es té del tot clar el que significa la igualtat de gènere. Moltes vegades el prenem com la inferioritat de l'home cap a les dones o la invalidació d'ells. Però, el que realment es vol aconseguir és el fet de tenir els mateixos drets tant homes com dones, sense que ningú quedi per dalt de l'altre i d'aquesta manera la llei tracti d'igual forma als dos gèneres.

Encara és molta la gent que es pensa que ja hem aconseguit una igualtat, i sí que és cert que hem avançat molt, però encara queda per fer. En molts de treballs continuen cobrant més els homes. Com és el cas de l'actriu Jennifer Lawrence, qui tot i que era la protagonista de la pel·lícula cobrava menys que els seus companys.

Com deia abans, no es tracta de deixar a l'home inexistent, en un segon pla i que les dones siguin les reines del món. Si no de buscar uns beneficis comuns que siguin justos per a tots. I encara que moltes persones pensin que únicament aportarà coses negatives, la realitat és molt diferent. L'organització de nacions unides per l'alimentació i l'agricultura va demostrar en 2011 que la igualtat de gènere estava creant eficiències productives i amb el seu estudi demostren que si les dones t'inguesin els mateixos recursos que els homes en el sector agrícola la producció de les seves finques augmentaria del 20% al 30%. També incrementaria la producció agrícola en països que s'estan desenvolupant en un 2,5%-4% i disminuiria el nombre de persones amb fam un 12%.

Per tant, continuem pensant que no és necessària la igualtat de gènere?, o que ja existeix una igualtat?, o comencem a veure la realitat i les coses positives que pot aportar una societat on totes les persones tinguin dret a les mateixes coses, sense importar amb quines condicions biològiques hagin nascut?

Per Arnau Mañas, 1r BATX. A

Estimats i estimades amigues i amics, companyes i companys, avui els vull parlar sobre el feminisme. I no, no em refereixo al feminisme dels "fils de Twitter" o "odiadors d'homes", sinó al feminisme real i autèntic que cerca la igualtat de gènere a la nostra societat.

Abans d'entrar en matèria, però, voldria fer una confessió. Sóc feminista, i sí, també sóc un home. Com pot ser això possible? Bé, perquè el feminisme no és exclusiu de les dones, sinó de totes les persones que creuen a la igualtat de gènere. I això inclou els homes, és clar.

Ara bé, sé que n'hi ha que encara pensen que el feminisme és una lluita obsoleta, que ja es va aconseguir la igualtat de gènere fa temps. Però permeteu-me dir-los una cosa: això és una fal·làcia. La igualtat de gènere encara és un somni llunyà a molts llocs del món. Encara hi ha dones que pateixen violència de gènere, discriminació laboral, assetjament sexual i tantes altres maneres d'opressió. I això, estimats i estimades, no és just ni acceptable.

Però per què cal el feminisme? No n'hi ha prou amb la llei d'igualtat de gènere i altres legislacions similars? La resposta és no. La igualtat no és només una qüestió legal, sinó també social i cultural. Cal canviar les mentalitats i les actituds que perpetuen els estereotips de gènere i la discriminació. I això és precisament el que el feminisme busca assolir.

Alguns poden argumentar que el feminisme és una ideologia que cerca la supremacia de les dones sobre els homes. Però això no és veritat. El feminisme no cerca la supremacia de cap gènere, sinó la igualtat entre ells. I això, estimats i estimades, és una cosa que hauria de ser evident per a tothom. El feminisme cerca un món on totes les persones, independentment del seu gènere, tinguin les mateixes oportunitats i els mateixos drets.

Però encara n'hi ha que pensen que el feminisme és una amenaça per a la societat. I això, estimats i estimades, és una cosa que em fa riure. Com pot una lluita per la igualtat ser una amenaça? ¿Que potser la igualtat no és una cosa que hauríem de perseguir tots i totes? El feminisme no és una

amenança, és una solució. És una solució per a la discriminació, la violència de gènere i la desigualtat. És una solució per a un món millor i més just.

Tot i això, sé que el feminisme no és una lluita fàcil. Hi ha qui ens ataquen, ens ridiculitzen i ens desqualifiquen. Però això no ens aturarà. Seguirem lluitant pels nostres drets i la igualtat de gènere. Perquè el feminisme no és una moda passatgera, no és una tendència de Twitter. El feminisme és una lluita constant i necessària.

Així que, estimats i estimades, us convido a unir-vos a la lluita feminista. Us convido a qüestionar els estereotips de gènere, a desafiar les normes i les actituds que ens limiten. A recolzar les dones i totes les persones que lluiten per la igualtat de gènere. Perquè només junts podem aconseguir un món més just i equitatiu.

Però, per ser sincers, també n'hi ha molts que es diuen a si mateixos "feministes" però no actuen en conseqüència. N'hi ha que s'enorgulleixen de portar samarretes amb frases feministes, però no estan disposats a qüestionar la seva posició de privilegi. N'hi ha que es diuen "aliats" del feminisme, però no estan disposats a escoltar les dones i a aprendre de les seves experiències.

Ser feminista implica alguna cosa més que portar una samarreta amb un eslògan o dir les paraules correctes. Ser feminista implica qüestionar les nostres pròpies actituds i privilegis, escoltar i aprendre de les experiències de les dones i de totes les persones que lluiten per la igualtat de gènere. Implica prendre acció per canviar les coses i fer del nostre món un lloc més just per a tothom.

En conclusió, estimats i estimades, el feminisme és una lluita necessària i infrangible per la igualtat de gènere. No és una amenaça, sinó una solució per a la discriminació i la desigualtat. I tots i totes hem de ser part d'aquesta lluita, qüestionant les nostres pròpies actituds i privilegis, recolzant les dones i totes les persones que lluiten per la igualtat de gènere. Només junts podem assolir un món més just i equitatiu.

Moltes gràcies.

Per Maria Riera, 1r BATX. A

Bon dia a totes i a tots,

Benvingudes a aquest event d'igualtat de gènere, on parlarem no només de les discriminacions en alguns àmbits cap al sexe femení, sinó també diversos casos de violència masclista.

La diferència entre els dos gèneres és present des de temps immemorials, començant per les variacions biològiques, ja que els homes fabriquen, aproximadament, entre 15 i 20 vegades més testosterona que les dones, el que els porta a desenvolupar-se més en termes de força i altura. Aquest desenvolupament podem observar dia a dia que no ha arribat a nivell neuronal d'alguns homes, ja que segueixen tenint el quocient intel·lectual equivalent al d'una pedra.

Aquestes variacions a nivell hormonal, van portar amb el pas dels anys a l'establiment dels denominats rols de gènere, en els que l'home anava a treballar al camp o a combatre degut a una major força i resistència, mentre que la dona es quedava a casa amb els fills, netejava i cuinava, per l'absència del seu marit.

Durant l'Edat Mitjana i Moderna, els pares decidien el casament de les joves després de llargues negociacions sobre la dot. A la noblesa i l'aristocràcia, el matrimoni era a més un instrument de la diplomàcia per segellar aliances polítiques, guanyar o perdre territoris, resoldre conflictes i assegurar la pau, per la qual cosa la seva postura era de total sotmetiment. Aquelles que no servien per reforçar aliances per casament ingressaven en ordres religioses, sent per a elles un accés més directe a la cultura del moment.

Això va ser així fins l'arribada de la Revolució Industrial, fet que va marcar l'inici de l'Edat Contemporània, que les dones van començar a incloure's al món laboral. En aquesta inclusió va sorgir la famosa bretxa salarial, on les diferències de pagament entre homes i dones era immensa, sospitant que per compensar els dos dits de front que els faltaven.

El 8 de març de 1875, a una fàbrica de tèxtils, diversos centenars de treballadores van sortir a manifestar-se per la diferència de salaris, que resultà en un assassinat de 120 dones per part de la policia, d'aquí l'origen del Dia Internacional de la Dona, on a centenars de països es realitzen manifestacions per la protesta pels seus drets. El color morat d'aquest dia es troba lligat a l'incendi d'una altra fàbrica de tèxtils liles, on van perdre la vida 146 treballadores. No va ser fins l'any 1931 aproximadament que van poder començar a treballar sense el permís del seu marit. Els grans conflictes van ajudar a consolidar el

paper de la dona, i al llarg de les dècades següents moltes organitzacions de dones d'altres països es van anar unint a les reivindicacions que es duïen a terme durant el mes de març. Fins que el 1975 l'ONU va reconèixer el dia de manera oficial. Ara, parlant de violència masclista, les xifres de víctimes actuals són espantoses.

En un període de 3 mesos complets (abril-juny), hi va haver 44.543 víctimes, unes 4.000 més que el mateix interval de temps de l'any anterior.

Centenars, fins i tot milers de dones al món són violades cada dia, solent ser en grup. El nombre d'assassinats per violència masclista, factor principal de mort entre dones de 15 i 44 anys, ja supera al nombre de morts per càncer o guerres anuals.

Quant de temps haurà de passar perquè les dones podem sortir al carrer sense por? Quan se'n donaran compte els agressors que fent les coses correctament aconseguiran més que no brutalment? Quan s'enduriran les penes de presó per aquests? Realment estem avançant com a societat?

Arribarà un punt on no voldrem justícia i voldrem venjança.

En breus instants obrirem una recollida de firmes per muntar un negoci de venda de neurones perquè les compri qui els faci falta, a part d'unes tisores de regal perquè es tallin el que vulguin. Moltes gràcies a tothom i visca la igualtat.

e

Per Paula Pérez Arrabal, 1r BATX. A

Avui he vingut a parlar del patiment de les dones al llarg de la història, de com hem lluitat per arribar on estam ara i de tot el que ens queda per lluitar encara.

Durant molts d'anys les dones hem estat en un segon pla a la societat, tractades com un objecte, com una màquina de fer fills, cuinar i netejar, sofrint comportaments misògins i

i masclistes sense poder dir una sola paraula al respecte. Però valem molt més que tot això: dones científiques, dones artistes, dones exploradores, dones amb talent són totes les dones que hi ha hagut al llarg de la història i que hi ha actualment. Per això mateix em pregunto: Com hem arribat a haver de lluitar per a ser iguals que els homes? Per què ens cal lluitar per a què se'ns respecti de igual manera que als homes? Durant quant de temps més hem d'estar lluitant per a demostrar que valem exactament el mateix que els homes?

Per aquest motiu celebrem el 8 de març, dia internacional de la dona, per a reivindicar la igualtat i els nostres drets com a dones. No obstant això, encara hi ha molta gent que es pregunta per què seguim celebrant el 8M si ja hi ha igualtat al nostre país i no necessitem més. Doncs no, encara no hi ha igualtat al segle XXI. Les dones no tenen dret de vot a Aràbia Saudita; les dones no poden fer feina sense permís del seu espòs a Qatar; les dones no poden exposar cap part del seu cos a Líbia; les dones no poden anar a l'escola a partir dels 12 anys a Iran. I podria continuar dient més injustícies indefinidament, però considero que queda clar el que això vol dir.

Per una altra banda, el feminisme avui en dia s'ha convertit en una lluita contra els homes, i no és aquesta la intenció d'aquest moviment. El missatge que es vol transmetre és que, tant homes com dones tenim els mateixos drets i no és just tractar a un bàndol millor que a l'altre.

Actualment està millorant poc a poc la posició de la figura femenina a la societat, però si tenim diversos factors en compte podríem avançar molt més ràpid. Per exemple: el futur del nostre país i del món en general són els boixos petits, aquests petits de quatre, cinc i sis anys els quals creen la seva personalitat a partir del que veuen a casa seva. La seva educació depèn de les seves famílies, i, amb una bona educació feminista tot aquest moviment seria molt més ràpid i fàcil. Però no tot depèn de nosaltres. També cal tenir en compte les accions del govern. Actualment intenten fer petits gestos feministes com per exemple canviar la figura del semàfor a una dona, o canviar la figura de la senyal de l'escola per una caixa. Aquests petits gestos no tenen cap tipus de sentit, no serveixen per res i no canvien res. Penso que en comptes de fer aquestes petites accions, podrien actuar de manera diferent en com denunciant casos de sexisme i assetjament sexual, exigint una cultura d'igualtat a la feina, afegir assignatures a instituts i escoles que promoguin valors feministes i moltes coses més.

Les dones hem de seguir lluitant però no només per la igualtat, també hem de lluitar contra l'assetjament sexual, per a poder dur una faldilla curta pel carrer sense que cap home faci un comentari sexista i despectiu; per a poder sortir de nits sense por a no tornar a casa; per a poder caminar tot sola per carrers solitaris sense temor a que em passi alguna cosa i ningú estigui de testimoni; per totes les dones que han mort per casos d'assetjament sexual i violència masclista; per totes les dones del món; per totes nosaltres.

e

Tot això, abans, era camp

EL PRIMER CURS A SA COLOMINA

per ES SAC

Diu l'Enciclopèdia d'Eivissa i Formentera a propòsit de sa Colomina que el seu nom fou "donat ja des del s XIV a una porció de terra del quartó de ses Salines, situada entre els camins des Pou Sant i de ses Galamones i que amb el temps s'anà configurant, de llevant a ponent, en tres finques diferents: ses Canyes, s'Hort d'en Xim (ja urbanitzades) i una altra de més occidental, que encara existeix i conserva el nom de sa Colomina".

En aquests terrenys on es construí l'institut, trobàvem antigament un habitatge rural, (l'actual Casal de la Igualtat), un exemple atípic de casa rural, d'una antiguitat centenària i estil difícilment classificable, amb influències de l'arquitectura colonial.

El 31 de gener de 2001 s'inagurà oficialment l'institut (el 8 de maig de 1999 es posà la primera pedra), tot i que funcionava des del

setembre, i comptà amb una nombrosa presència institucional: president del Govern, Francesc Antich; presidenta del Consell, Pilar Costa; conseller d'Educació; el batlle d'Eivissa, més consellers, regidors, tot el claustre de professors i els representants de pares, mares i alumnes. Tothom.

En aquell primer curs es matricularen un total de 489 alumnes, repartits en els quatre cursos d'ESO, amb un claustre de 46 professors, encapçalats per Felip Cirer. 10000 metres quadrats repartits en 29 aules.

D'aquell primer claustre de professors encara en queden d'actius al centre, com ara Joan Sart, Llum Asenjo, Fran Sánchez, Irene Jové, Mamen Fernández, Pepita Bonet, Pilar...

Què recordeu
d'aquell primer any?

Pilar, la nostra conserge, recorda el desgavell de les claus. "Era una bogeria. Cada porta tenia una clau diferent i en dúiem un bon feix, amunt i avall".

A **Llum**, li ve a la ment, d'aquell any inaugural, que la obligaven a redactar la programació amb l'ordinador, i que el centre no en tenia. "Haviem d'anar al CEP, a l'avinguda d'Espanya, cada vegada que necessitàvem usar-lo".
Esport docent.

"No tenia res a veure a com és ara. Els voltants estaven sense construir, tot abandonat i sense conrear"

Lourdes Torres, fins fa ben poc professora del departament de Geografia i Història, i ara jubilada, va ser membre de l'equip directiu d'aleshores. "El dia 20 de juny del 2000 ens van convocar, als 7 profes que ens havien dat plaça al concurs de trasllats a sa Colomina, però l'edifici no estava encara acabat. No teníem lloc per a reunir-nos, ni per fer matrícules. No hi havia res." "A la tarda, ens vam reunir, tot el claustre, i com que no teníem lloc vam decidir celebrar la constitució del primer claustre fent un gelat a Bonanza" "Passat l'estiu, vam començar una miqueta més tard que els altres, però encara no teníem taules i cadires per gairebé ningú. Les primeres activitats dels alumnes van ser anar a buscar-les, les seves, quan arribava el camió." "A la presentació estaven tots drets, asseguts a terra, i després cap a casa, perquè no teníem on seure" "El 1r o 2n dia d'octubre ja teníem el cas d'un alumne que s'havia saltat les normes de convivència més bàsiques i necessitàvem cobrir un expedient. Com que no teníem ni documentació ni models, vam haver de recórrer a un altre institut perquè ens ho deixés". "Com que no coneixíem els alumnes, els patis eren una mica conflictius. Vam trobar un lloc al centre i amb uns prismàtics els controlàvem durant els patis, per tal de preveure conflictes"

La casa de sa Colomina, abans de la rehabilitació

El director, Felip Cirer, amb les autoritats durant la inauguració

SOM ARTISTES

El teatre a l'IES sa Colomina

All curs 2022-2023, dins el marc de la nova assignatura d'Atenció Educativa, s'han impartit tallers de Teatre, al llarg d'un trimestre, als cursos de 1r i 3r d'ESO.

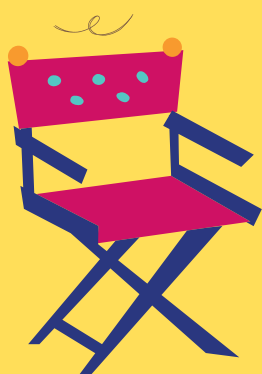
S'ha fet curt, voldríem haver arribat a més grups i nivells i hem trobat a faltar un espai adequat, però hem aconseguit introduir al centre un element fonamental en el desenvolupament dels joves, de les persones, el Teatre, un canal de comunicació i d'expressió de les emocions ancestral i universal.

La contribució del Teatre al desenvolupament i l'aprenentatge dels joves és un fet més que provat, la bibliografia al respecte és ingent, donat que es treballen i mobilitzen nombroses competències. En un trimestre, els alumnes han pres consciència de les possibilitats del seu cos, han escrit textos teatrals i han participat en un concurs de joves dramaturgs a nivell autonòmic, s'han iniciat en la interpretació i han descobert que hi ha tot un món de professions al voltant del que, finalment, veu l'espectador. També hem anat a veure algunes obres teatrals. En resum, hem après i ens hem divertit.

Esperem que aquest primer i breu apropament a les arts escèniques hagi estat una experiència enriquidora i que en curs successius siguin molts més els alumnes que puguin gaudir-la!

Gràcies a tots els que heu format part de la iniciativa: Direcció, companys i alumnes.

Aquí teniu una petita mostra del que ha passat en els tallers:

Canva Stories

El campament d'estiu

Per Maria Baos, Joy Torres i Alexia Escudero, 1r A

Personatges

Clara
Marina
Ana

(A un campament d'estiu. Marina i Ana entren en una cabana carregades amb motxilles i sacs de dormir)

MARINA: Per fi hem arribat al campament, Ana!

ANA: Sí, un mes aquí, quines ganes! Segur que coneixerem nous amics i ho passarem super bé.

MARINA: Ja et dic.

ANA: Vols anar a la cabana per començar a ordenar-ho tot?

MARINA: Quina mandra, però d'acord.

(Llegeixen el nom al llit)

MARINA: No em diguis que hem de compartir cabana amb na Clara!

ANA: Espero que no, Marina, després de tot el que ens va fer...

MARINA: Era la nostra millor amiga des de petites quan anàvem a ballet juntes, però ella sempre volia ser el centre d'atenció, i ara...

CLARA: Hola, us he sentit i a jo tampoc que m'agrada compartir l'habitació amb vosaltres; i jo no era el centre d'atenció, sinó vosaltres *(amb cara de fàstic)*.

MARINA: Però, perquè estàs escoltant la nostra conversa?

ANA: Mare meva, almenys espero que no coincidim molt.

CLARA: És el que menys desig ara mateix, us odio tant que vaig a queixar-me ara mateix perquè em canvien de cabana.

MARINA: Doncs desig que et canviïn.

ANA: Jo també, no em caus gens bé.

Clara: Vosaltres tampoc a jo *(se'n va enfadada)*.

(A la tarda)

Marina: Jo encara no entenc per què hem de fer un ball amb les companyes de cabana per al concurs que fan al final de l'estiu.

ANA: Ja veus, jo no vull fer un ball amb na Clara.

Clara: Eh! Que estic aquí, també és la meva cabana i us he escoltat, i que sapigueu que jo no penso fer cap ball amb vosaltres.

(Al matí següent)

MARINA: Aaaah!

ANA: Què t'ha passat?

MARINA: M'han tallat els cabells!

ANA: Què em dius!?

MARINA: Mare meva, mataré a qui ho hagi fet!

(Na Clara escolta la conversa amagada)

MARINA: Doncs jo crec que ho ha fet na Clara! Perquè ella sempre ens molesta.

ANA: Pot ser, a més ella està enfadada amb nosaltres, llavors té moltes paperetes.

MARINA: No m'agrada el meu cabell tan curt! És molt lleig!

ANA: No et preocupis, et creixerà molt de pressa, però hem de

descobrir qui ha set *(surt na Clara)*.

CLARA: Us he escoltat tot i per a la vostra informació jo no he fet res *(na Clara se'n va corrent)*.

MARINA: Doncs jo segueixo pensant que sí ha set ella.

ANA: Bé, tampoc tenim proves.

MARINA: No tenim proves, però jo almenys tinc zero dubtes.

ANA: Bé, ja ho esbrinarem ...

(A la tarda)

ANA: Mare meva ara hem d'assajar el ball amb na Clara.

MARINA: Què malament.

ANA: A veure, quina música elegim?

MARINA: T'agrada aquesta? *(Posa una música al mòbil)*

ANA: Sí, és molt polida!

CLARA: NO! És horrorosa, no m'agrada mica.

ANA: T'aguantes, som majoria, llavors aquesta.

CLARA: Quant us odio.

MARINA I ANA: I nosaltres a tu.

(Comencen a assajar un ball)

CLARA: Ana, vols no ficar-te cap aquí, que em vas a fer caure?

ANA: Què dius ara?! Si ets tu! A que és cert el que dic, Marina?

MARINA: És cert, quasi cau.

CLARA: No us suportu, sempre dieu coses que són mentida, coses que jo no he fet.

ANA I MARINA: Mentida

CLARA: És veritat, però ja sabreu el que feu...

(A la nit)

ANA: M'acabo d'adonar que he dut

el mòbil, així que aquesta nit el deixaré gravant a un racó que no es noti i si passa alguna cosa ho tindrem tot gravat.

ANA: Quina bona idea! (totes es fiquen al llit i dormen).

(A l'endemà)

MARINA: ANA, ANA!

ANA: Què et passa ara?

MARINA: Mira't la pell!

ANA: Aaaaaah!

MARINA: Què t'ha passat?!

ANA: No ho sé!

(N'Ana té tota la pell plena de pintura)

MARINA: Ana, teníem el vídeo gravant!

ANNA: És veritat! Anem a mirar-lo!

MARINA: Sí

(Miren el vídeo. Surt na Clara i la miren molt enfadades)

ANA: Com has pogut?

MARINA: Per què ho has fet?

ANA: Ets molt mala persona.

MARINA: Com?

ANA: Per què?!

(Silenci llarg)

CLARA: Perquè vosaltres sempre m'heu deixat apartada, vosaltres dues sempre penseu en vosaltres mateixes, per la vostra culpa, tots pensen que sóc horrible i això em fa mal al meu cor, encara que no ho paregui, perquè jo també tinc sentiments, m'heu arruïnat la vida, no és el mateix que et tallin el cabell o et pintin la pell, però la meua vida era la millor amb vosaltres, ara ja ho heu arruïnat tot, i tot això pel vostre egoisme, així que jo sobrevisc amb la meua amistat pròpia, no em fan falta amigues falses, jo vull amigues reals.

(Silenci llarg. Na Clara plora)

ANA: No sé què dir.

MARINA: Jo tampoc.

ANA I MARINA: Ho sentim molt, pensàvem que no volies ser la nostra amiga i que estaves enfadada amb nosaltres.

MARINA: No ens queies molt bé perquè ets molt bona persona, no com nosaltres.

ANA: Sí, és veritat.

CLARA: Jo també ho sento molt, ha estat molt malament el que he fet de tallar-vos els cabells i pintar-vos la pell, m'he passat molt.

ANA: No et preocupis, nosaltres també t'hem anat deixant de costat a poc a poc.

MARINA: Sí, i també t'hem dit coses molt dolentes.

CLARA: Voleu que intentem tornar a ser amigues igual que ho érem abans?

MARINA: Hem de tornar a ser amigues per a guanyar el concurs de ball i també hem de passar-ho bé perquè per això hem vingut al campament.

ANA: Sí, i hem de muntar un superball.

CLARA: Sí! I admès donen 1.000 euros al grup guanyador!

MARINA: De veritat? Què bé!

ANA: Sí, hem de fer un ball molt polit afegint coses de més nivell del que fem a les classes perquè nosaltres som capaces i així guanyarem!

Clara: Hem de demostrar al públic tot el talent que tenim!

Marina: Sí!

ANA: Primer hem de fer una pose per al principi del ball.

CLARA: Sí, ja tenia una pensada! És així.

MARINA: D'acord, m'agrada molt. Ana, a tu t'agrada?

ANA: Sí, és molt polida!

ANA: Ara hem d'escollir una música que ens agradi a les tres.

CLARA: Ara sí que no tinc cap idea.

MARINA: Jo sí, podem utilitzar aquesta, us agrada? (Sona una música al mòbil)

ANA: Sí, és perfecta!

CLARA: A jo també em pareix molt polida.

MARINA: D'acord, ara hem de fer els passos, a alguna se li ocorre alguna cosa per al principi del ball? Primer de tot ens anirem corrent a les diagonals i farem un grand jeté en diagonal.

CLARA: Després podem sortir del teló i col·locar-nos al centre de l'escenari i fer un développé davant i plié pas des bourré.

MARINA: I després podem fer tres grand batmans en creu a cada costat!

(Després d'una estona d'assajos)

ANA: Bé, ja tenim el ball acabat!

CLARA: Sí, quina il·lusió!

MARINA: Sí, ja vull que sigui el dia de fer-ho! Quina il·lusió!

ANA: Quan era que hem de presentar el ball?

CLARA: Ho hem de presentar demà.

ANA: Demà?!

MARINA: Sí, estic molt emocionada!

ANA: Jo no! Jo estic nerviosa! No ho hem practicat massa!

CLARA: Doncs jo estic molt contenta perquè tornem a ser amigues i fem un ball juntes!

MARINA: Sí, Ana, no has d'estar nerviosa, és per gaudir-ho sense importar si guanyem o no, estirem molt unides fent aquest ball!

ANA: D'acord, ho intentaré.

(Surten, nervioses, vestides per al ball)

CLARA: Ja tenim que sortir per fer el ball, ara si que estic nerviosa com n'Ana.

ANA: Bé, una mica de nervis totes tenim.

MARINA: És veritat, una mica nerviosa sí que estic.

CLARA: Vale, molt bé tot però... ja hem de sortir!

MARINA: vale vale, però que sapigueu que guanyant o no, sortirem allí per fer els que ens agrada i tenim que disfrutar-ho, ja que amés ho feim les tres juntes.

ANA: Tens tota la raó, ho fem perquè ens agrada i ho fem juntes.

CLARA: És cert, ara sortirem i ho donarem tot!

ANA I MARINA: Sí!

(Sona la música i fan el ball)

CLARA: Crec que m'ha sortit molt millor inclòs que en els assajos.

ANA: A jo també!

MARINA: Sí, a jo crec que també m'ha sortit super bé.

CLARA: Molt bé, ara només queda esperar fins que decideixen qui a guanyat.

ANA: Ja, quins nirvis. Anem a canviar-nos.

(Entra la Marina en la cabana molt excitada)

MARINA: No em crec que hàgim guanyat!

ANA: Jo tampoc!

CLARA: Doncs jo sí, perquè si ho fem unides i amb ganes tot es pot fer realitat.

MARINA: És veritat, juntes tot ho aconseguim.

ANA: Sí, i a més ho passem súper bé.

CLARA: I tant que sí!

MARINA: I tot juntes.

CLARA: He pensat una cosa: què us sembla si donem els diners del premi a una ONG que envia ajuda a Ucraïna? Els necessiten molt més que nosaltres...Quan tornem a casa els portarem.

ANA: Quina bona idea!

MARINA: Sí, per jo perfecte, és molt bona idea! Guardaré els diners en aquesta motxilla fins que marxem.

(Totes tres es van al llit contentes)

ANA: Bona nit.

MARINA: Bona nit!

CLARA: Molt bona nit!

(A les fosques, na Clara agafa la motxilla, deixa una nota i surt de la cabana. Al matí següent, recollint per tornar a casa)

MARINA: Bon dia. I na Clara? Ah, mira, ha deixat una nota. *(Llegeix)* Els meus pares em recullen avui molt d'hora, havia oblidat dir-vos-ho. Ens veuren el pròxim estiu" *(Veu que la motxilla amb els diners no hi és)*. No em crec que ens hagi fet això, ara que ja començava a ser amiga seva!

ANA: Jo tampoc m'ho puc creure!

MARINA: Segueix sent tan dolenta com abans!

ANA: Ja no li donaré una altra oportunitat per ser amiga seva!

MARINA: Jo tampoc, estic súper enfadada amb ella! *(Surten amb totes les seves pertinences)*.

(Temps després passegen per un parc amb les motxilles de l'institut)

ANA: Veus el que jo veig? És na Clara! *(Crida)* Clara, ens vas enganyar!

CLARA: Marina, Ana, ho sento molt, em podeu perdonar, per favor? No era la meva intenció, però el meu instint em va obligar a fer això!

MARINA: Com pots dir això, si el teu instint és el teu cap i el teu cap és el teu cor?

ANA: Què passa, que no tens sentiments, o què?

MARINA: Et desprecio molt!

ANA: Jo també!

CLARA: Us entenc... He d'anar-me'n, la meva mare m'espera.

MARINA: No esperis que et tornem a parlar mai més.

ANA: Això mateix!

CARLA: Val, igualment no anava a parlar-vos més.

MARINA: Fins mai.

(Surten per diferents costats de l'escena, tristes).

FI

SAPS QUE NO VULL GLÒRIA
NI RIQUESES
NO VULL CARTES DE
PROMESES ENFONSADES EN
EL MAR
QUE NO VULL PALAUS NI
VULL PRINCESES
NO VULL PLORS, NI VULL
TRISTESES,
COMENCEM A CAMINAR

ASPENCAT

ESCANEJA'M!

Un drama de guerra

Personatges

Alexandr (jove ucraïnès)

Reporter de guerra

Ivan (jove rus)

Per Antonio Montero, Omar Alcoba, Izan Alcoba i Aitor Torres. 3r E

(Es veu un jove dormint. A una gran pantalla al fons de l'escenari, projecció de les imatges de Kiev a la matinada del 24 de febrer de 2022, amb el soroll de les sirenes alertant del bombardeig)

(El jove s'aixeca de sobte)

Ucraïnès: *Quin malson he tingut! Vaig a veure la televisió, no crec que pugui tornar a dormir-me. (Encén la televisió i surten a la gran pantalla les notícies del bombardeig de Rússia cap a Ucraïna)*

(Cridant) Mareeee! Paree! Heu vist el que surt a la tele?? Diuen que Rússia ens està invadint! (S'escolten explosions llunyanes) Mareeee?! Pareeee?! Espera... Però... Avui havien de treballar, i són a la ciutat! He de tractar d'avisar-los el més aviat possible!!

(Nerviosament agafa un telèfon i truca)

Hola?! Esteu bé? He vist a la televisió que ens estan atacant! Sortiu d'allà el més aviat possible! Ràpid! (Agafa ràpidament l'abric mentres escolta, aterroritzat, el so d'una bomba a l'altre costat de la línia. Es talla la connexió). Mare! Pare! Noo! (Plorant): Per què?! Per què havien de morir? Maleïts russos!

Reporter de guerra: *(parla davant una càmera fixa que projecta la seva imatge a la gran pantalla del fons) Avui, 24 de febrer de 2022, les tropes russes han començat la invasió a Ucraïna. Mentre les bombes assetgen a la població, centenars de civils ucraïnesos s'allisten a l'exèrcit per defensar el seu país.*

(Ell jove ucraïnès s'està posant un uniforme militar i agafa un fusell torpement, amb inseguretat)

Ucraïnès: *(parlant al públic) Ens diuen que abans de partir cap al front haurem de fer unes setmanes d'instrucció. Sembla que haurem d'aprendre a matar-los bé, a aquests russos del dimoni. I aprendre a no deixar-nos matar. Ja veurem si aconseguen canviar-nos el cap, a més dels cossos i els reflexos amb l'entrenament, perquè jo no vull matar els russos, almenys no a tots. Som gent normal, civilitzada, europeus... Jo he passat molt de temps a la casa del meu amic Ivan, a prop de Moscú, la temporada en que els nostres pares compartien no sé quina feina comuna i es varen fer tan amics. I ell també ha estat diverses vegades a ca nostra. És un jove molt senzill, bona gent, il·lusionat pel futur i per canviar a millor el seu país. Justament com jo...*

Reporter de guerra: *(sempre parlant a càmera i aquesta imatge a la pantalla) Durant les últimes*

setmanes hem pogut observar el començament del programa d'entrenament de civils per part del Govern Ucraïnès, amb el que confien aconseguir que joves sense cap formació militar contribueixin a recolzar les forces regulars. Tota ajuda és necessària per tal d'ajudar a les tropes ucraïneses a refrenar l'avenç dels russos a la ciutat. Poden observar, al costat d'aquell pont, un grup de voluntaris a punt de ser adreçats a algun punt indeterminat del front.

Passen les setmanes i tant les tropes com la moral es veuen més minvades. Ja no podem parlar de joves sense experiència de combat. El seu baptisme de foc va resultar ben dur i molts d'ells ja no podran veure el final de la guerra, sigui el que sigui el seu resultat.

(Es projecten escenes reals de la guerra)

Ucraïnès: *(al públic, amb el fusell agafat amb fermesa i sang a la cara) Així que això era la guerra. Tant de veure-la a la tele i al cine, semblava que podia tenir coses bones. Herois. Sacrifici. Sentit... I no, no he vist res d'això. Només he pogut veure amics morir de repent sense cap explicació, amb una bomba que esclatava sense veure-la venir. Només he comprovat com de gran pot arribar a ser la misèria humana. Només he pogut entendre què volia dir realment la covardia. I no era res dolent... ES SAC | 54*

La veritat és que tinc por. Tinc por del monstre en el que m'he convertit. Al començament, al prémer el gallet tancava els ulls, amb repulsió cap al resultat de la sentència de mort que acabava d'enviar a través del visor del meu fusell. Ara, quan disparo, busco entre les cares dels meus contrincants, per si trobo alguna de coneguda. El pitjor és que encara així dispararia sense dubtar. La veritat és que la guerra descobreix la pitjor cara de l'ésser humà.

(S'escolten pardals al camp)

Ivan (jove rus): *(al públic)* M'han dit que en Joseph i en Max pensen escapar abans que els reclutin. Però per què escapar del país, si només estem d'operacions especials? A més, amb lo tranquil que és el nostre poble i l'estabilitat que hem guanyat gràcies a en Putin, m'estranyaria que fos mentida. Maleïts ucraïnesos!! No sé perquè s'empenyen en reclamar un territori que no és seu, si l'únic que volem és protegir els nostres compatriotes. Jo mateix vaig estar allà quan anava a visitar al meu amic Alexandr. Em pregunto què va ser d'ell. Era un jove molt senzill, bona gent, il·lusionat pel futur i per canviar a millor el seu país. Justament com jo...

Reporter de guerra: *(a càmera, imatge projectada a la pantalla)* Bon dia. Informa Pep Castanyer des del front Ucraïnès. Durant els últims dies hem set informats que Putin ha començat a mobilitzar civils en reserva per a combatre al Donbas, cosa que ha provocat gran consternació entre la població rusa.

(Sona un telèfon)

Ivan (jove rus): Com?? Que m'he de presentar a la germanderia per allistar-me a l'exèrcit? Per lluitar contra qui? Jo no vull anar a la guerra!

(S'apaga la llum de l'escenari i s'escolta el soroll de les sirenes a les fosques. Un focus amb llum vermella il·lumina el reporter)

Reporter: *(amb el truc de la càmera)* Ens comenten que l'exèrcit rus està atacant la ciutat de Kiev, els ciutadans estan atemoritzats pel que puguin fer els russos. Milers d'habitants han perdut la vida en aquesta guerra i l'exèrcit ucraïnès intenta fer front a les tropes russes.

(S'atura la projecció. El reporter, abatut, baixa el micròfon i parla al públic)

Maleïda guerra! Portem així quasi un any i no millora la situació. No entenc perquè la gent es baralla per bogeries com aquesta. Molta gent està sofrint per culpa d'ells, per aquells que no són capaços de raonar amb lògica, de solucionar els seus problemes xerrant com persones civilitzades...

(Es projecten escenes sobre Putin. El reporter les mira, impotent)

(L'Ivan, el jove rus, assegut al seu llit dins una petita caserna militar)

Ivan (jove rus): Això de la guerra ho porto molt malament. Cada dia em costa més creure en el nostre propòsit. Mira els ucraïnesos, l'únic que ells fan és defensar les seves cases de nosaltres! Si fossi a l'inrevés jo també ho faria. He tingut prou d'aquesta bogeria. Esperaré fins demà a l'alba i em pujaré a aquell tren de mercaderies que passa cada dia en direcció oest. En direcció a la llibertat. Sí, això faré *(s'estira al llit i es queda mirant el sostre)*.

Ucraïnès: *(caminant esgotat i vigilant)* Cada dia que passa estic més cansat; més desgastat; i menys humà. Avui és el meu aniversari. Pareix mentida que baix aquesta aparença d'un home cansat de lluitar hi hagi un jove de vint anys.

(Apareix Ivan, el jove rus, caminant amb rapidesa i cura)

Ivan (jove rus): Ja dec ser a prop de l'estació. Per fi podré sortir d'aquest infern, escapar d'aquestes imatges traumàtiques... Un bitllet de sortida per començar una nova vida.

(Alexandr l'apunta amb un fusell. N'Ivan es gira i Ivan es deixa atrapar perquè no porta cap arma).

Alexandr (ucraïnès): Estàs detingut, et portarem a la nostra base i ens contaràs tot el que sàpigues sobre els plans de'n Putin.

(S'apaguen els llums que il·luminen als soldats i s'il·lumina al reporter)

Reporter: *(al públic)* Això és cada vegada més descoratjador. Joves de diferents nacionalitats matant-se a sang freda, per l'elecció d'un parell de bojos poderosos. Cada

vegada més soldats desertors són empresonats pel bàndol contrari. Només Déu sap el que és d'ells una vegada en mans dels enemics. Si fossin capaços d'actuar com a persones, i no únicament com a soldats, a lo millor no tot estaria perdut. Mai sabrem si això resultaria possible.

(S'apaga el llum del reporter i es torna a encendre la dels soldats, que estan asseguts a una taula, com si es tractés d'una sala d'interrogatoris).

Alexandr (ucraïnès): (cridant, fora de sí) Has de contar-nos el que saps, si no, moriràs!

Ivan (jove rus): (Lamentant-se) No sé res, si us plau no em facis mal. T'estic dient la veritat; només sóc un pobre desgraciat que per culpa del tirà del nostre president ha hagut de deixar la seva tranquil·la vida de camp per anar a lluitar a una guerra sense sentit. A més, només sóc soldat ras, jo sóc l'últim en assabentar-me.

Alexandr (ucraïnès): Espera un moment, la teva cara em resulta estranyament familiar... Diga'm, com et dius?

Ivan (jove rus): Em dic Ivan. Ivan Ivanov.

Alexandr (ucraïnès): Això no pot ser. Si que és veritat això que diuen, de que el món és un mocador... Que no te'n recordes de jo? Quan érem petits vas estar visquent a casa meva, quan els meus pares treballaven amb els teus. Encara que d'aquell Alexandr en queda poc...

Ivan (jove rus): (Amb gran sorpresa) Pareix mentida que després de tots aquests anys ens tornem a trobar, en aquestes condicions, com si fóssim enemics. És molt trist.

Alexandr (ucraïnès): Sí, sí que ho és. (Pausa) Espera un moment.

(Alexandr surt de l'habitació i torna a entrar)

Alexandr (ucraïnès): Escolta'm una cosa. Vull que surtis d'aquí viu. Quin era el teu plan?

Ivan (jove rus): Volia pujar-me al tren de mercaderies que passa cada dia per l'estació que hi ha a uns quilòmetres d'aquí.

Alexandr (ucraïnès): Encara estàs a temps d'arribar, si corres com si la teva vida depengués d'això. Perquè realment ho fa. Ara et deixaré escapar i tractaré de despistar la resta del grup.

(Alexandr es dona un cop a la cara)

Ivan (jove rus): Per què has fet això??

Alexandr (ucraïnès): Així podré dir que m'has atacat i t'has escapat. Ara surt d'aquí!! Et desitjo el millor.

(Es donen la mà)

Ivan (jove rus): Jo també. Mai oblidaré això.

(N'Ivan surt corrent)

Mi primer curso en el instituto

per Shamira Rodriguez . 1r A

Al principio pensé que no iba a estar cómoda, pero para nada, han sido super buena gente y no sabía que iba a conocer a gente maravillosa e increíbles. También pensaba que me iba a separar de gente a la que quiero mucho, pero para nada sigo con mi mejor amiga Arantxa desde que tenemos 1 añito, ella ha sido en general un apoyo para todo junto a más gente. No sabía que me iba a ir tan bien, me hice mejor amiga de Daray junto con Arantxa y somos el trío maravilla gracias a ellos he aprendido muchas tanto como buenas y malas la verdad me encantaría estar toda la ESO con ellos. También me llevo la amistad de Gabriella, Alex, Edu, Lola, Bautista, Valentina, ... Sé que nos separan, pero no dejaré de ser su amiga.

Ahora me siento mejor genial con mi clase, ya que son muy buenos compañeros, nos hemos reído, enfadado, divertido... Aunque también han habido conflictos, pero al fin y al cabo se les tiene mucho cariño a pesar de todo.

Hay una cosa que no me gustó para nada, siempre se ha dicho que en los institutos son como que te harán bullying y cosas así. Pero la verdad que no es así, a ver

si hay gente buena y mala, pero no se debe juzgar a alguien o algo si no lo has visto. Y así es normal que cuando la gente llegue normal que tenga miedo y que tenga nervios.

Las excursiones con mi clase han sido geniales, nos lo hemos pasado genial, justo la excursión de la foto fue la mejor, porque jugamos en la playa, cogimos el móvil, y nos lo pasamos genial.

¡Espero seguir siendo vuestra amiga y gracias por todo!!

per Gabriella Hadassa. 1r A

En mi primer día de instituto, tenía un poco de nervios porque no sabía que podría pasar y que no hablaría con mis nuevos compañeros.

Pero luego, empecé a hablar con la gente super rápido y ahora me caen todos genial, hablamos, nos divertimos y hacemos de todo juntos. Yo pensé que el instituto por ser más grande que mi antiguo colegio, me perdería y no sabría dónde quedaría nada, pero en un solo día ya me pude adaptar fácilmente.

Yo pensé que el instituto sería más difícil que el colegio pero es casi lo mismo. Lo único que tenemos en el instituto y en el colegio es la cafetería, gimnasio, etc... Al final el instituto no es tan malo como me esperaba, me ha gustado mucho y conocí a mucha gente nueva y me va genial.

per Joy Lis Torres Lynova. 1r A

Mi primer día de curso, yo estaba muy nerviosa y tenía mariposas en mi barriga. Además, no conocía a nadie. No sabía por dónde entrar al instituto, así que se lo pregunté a una chica que parecía maja, me dijo que abrirán desde la entrada principal, me quedé allí y espere que abrieran, Nos escogieron y entramos a la clase, nos presentamos y nos presentaron los miles de profesores; sentía que no me iba a acordar de todos los nombres,

pero con el tiempo me acordé. Pensaba que nunca iba a tener amigos, pero la clase era muy amigable, al principio me costó un poco comunicarme con los demás, pero después me pusieron con diferentes compañeros y empecé a comunicarme. Hoy en día todos mis compañeros nos hablamos como si nos conociéramos desde siempre e hicimos una actividad muy linda que nos unió más.

EXPERIÈNCIES

per Arantxa Feliu . 1r A

Cuando empecé el curso no pensaba que iba a ser tan increíble e iba a conocer a tanta gente, y tampoco me esperaba las grandes amistades que me he ganado. En el colegio siempre nos han metido miedo del instituto; nos decían que teníamos que estar estudiando siempre, que los exámenes eran superdifíciles, que nos iban a hacer bullying... Al principio, estaba nerviosa y me sentía rara, pensaba que iban a separarme de mis mejores amigas. Por suerte estoy en clase con mis dos mejores amigas, Shamira y Lola me han ayudado mucho este curso y gracias a ellas he podido hacer amistades nuevas. A lo largo del curso me he ido haciendo muy amiga de gente de mi clase, también he conocido a Daray, que es mi mejor amigo actual. Shamira, Lola y Daray me han hecho muy feliz y quiero seguir con ellos en 2º, sé que a lo mejor nos separan, pero seguiré estando para ellos, sé que mi amistad con ellos puede durar mucho tiempo.

Ahora, me siento cómoda con mi clase y pienso que es la mejor clase de todas, nos hemos divertido, hemos hecho bromas juntos. Aunque algunos no nos llevamos bien con otros, somos compañeros al fin y al cabo, y yo voy a echar de menos a la mayoría. Mis amistades actuales son Alex, Edu, Bautista, Gabriella, Joy, Maria y Valentina. Mis mejores amigos son Shamira, Lola y Daray.

El instituto me ha sorprendido, para bien generalmente. Pensaba que 1º iba a ser muy difícil y que no iba a pasar, pero me he dado cuenta de que si me esfuerzo puedo conseguir todo lo que me proponga.

Las excursiones con mi clase han sido super divertidas, porque estamos juntos sobre todo. La más divertida fue la de la foto, nos lo pasamos genial e hicimos bromas, jugamos con la arena...

per Dayana Trivino 1r A

Me acuerdo que cuando estaba en sexto tenía mucho miedo por el instituto, tenía miedo, miedo de perder todas esas amistades, las cuales me había costado tanto hacer. Me daba miedo ya no estar con mi anterior clase, ya que eran tan especiales para mí. La verdad cuando entré al instituto, tenía demasiado miedo, estaba aterrada, todo era nuevo sentía que no iba a encajar, y que no iba a hacer ningún amigo/a.

Las primeras semanas, cuando venir al instituto se volvió algo de todos los días, ya me daba igual, me había convencido de que iba a ser un año horrible, un año en el cual no iba a tener amigos, pero la verdad no sé cómo pasó, pero de un día para otro me empecé a hablar con una niña, ella era muy sociable y tenía muchos amigos, ella me ayudó a hacer amigos de los cuales nunca imaginé, que llegarían a ser mis amigos. La verdad, si me preguntan todo fue mejor cuando la conocí, y ahora sé que ya no voy a estar sola, y eso me hace muy feliz.

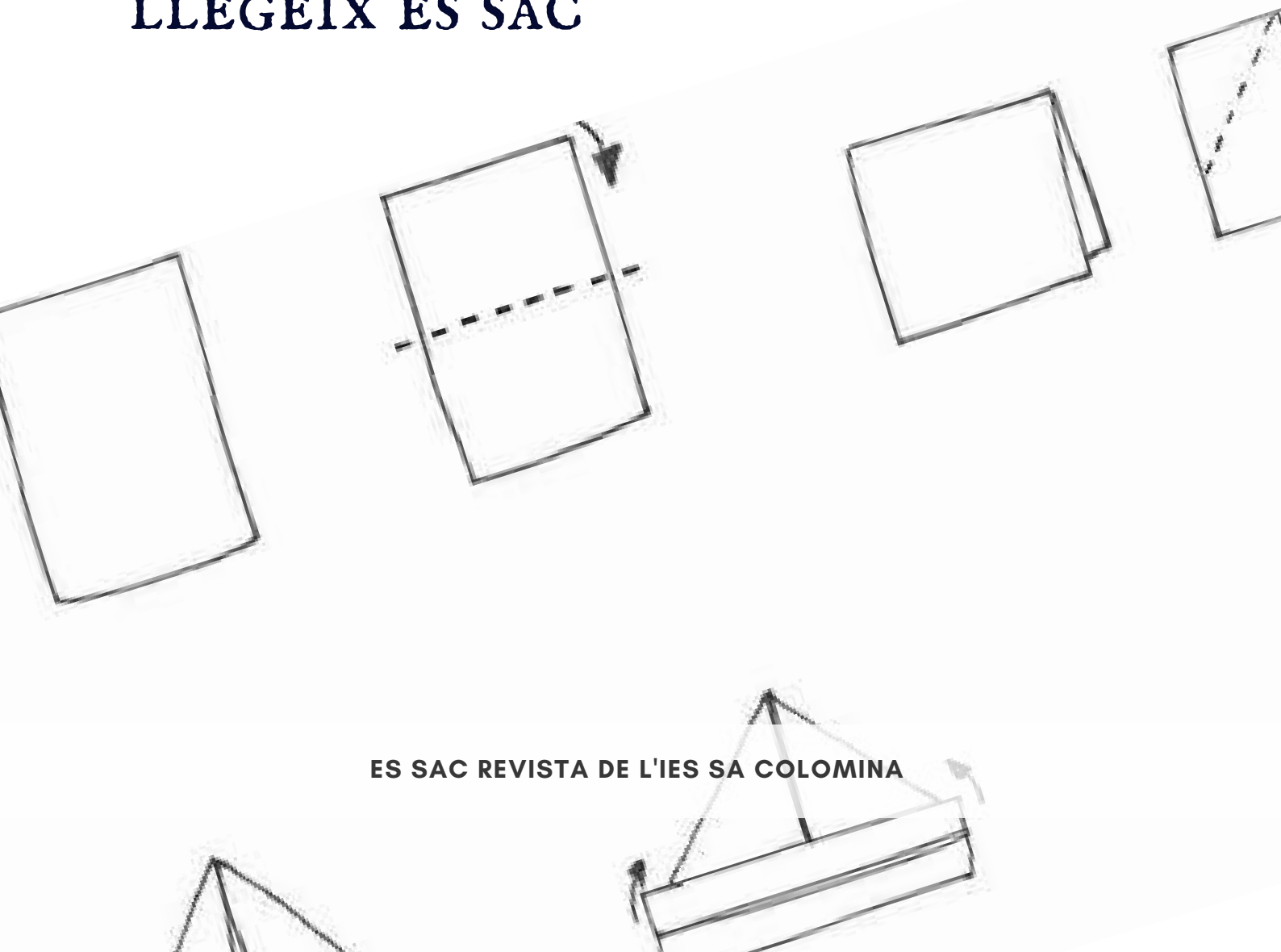
TREU LA LLENGUA!

EL FUTUR DEL CATALÀ TAMBÉ DEPÈN DE TU.
CUIDAR LA LLENGUA ÉS CUIDAR L'ENTORN I
IMPLICAR-TE EN EL LLOC ON VIUS.
PROGRESSA, COMPARTeix I REVINDICAT EN
CATALÀ.

**PENSA, ESCOLTA,
ESTIMA,
EMPATITZA,
DESCOBREIX,
RESPECTA,
SOLIDARITZA'T,
VIU, SENT,
COMPARTEIX.**

LLEGEIX ES SAC

ES SAC REVISTA DE L'IES SA COLOMINA